

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА**

ЗВІТ

**НАЧАЛЬНИКА ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА
за 2018 рік**

Харків 2019

З М І С Т

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УНІВЕРСИТЕТУ	3
2. УКОМПЛЕКТОВАНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ ОСОБОВИМ СКЛАДОМ ТА ЙОГО ЯКІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА	4
3. ВИХОВНА РОБОТА.....	5
4. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, НАВЧАЛЬНОЇ ТА МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ	9
5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ТА ПРОГРАМ НАЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	28
6. НАУКОВА І НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	29
7. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНО-МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ	45
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	49

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УНІВЕРСИТЕТУ.

1.1 Харківський національний університет Повітряних Сил є видовим ВВНЗ Збройних Сил України, здійснює освітню діяльність на підставі Витягу з Єдиної державної електронної бази з питань освіти ВО № 00182-018201 та сертифікатів про акредитацію.

У 2018 році проведено 5 ліцензійних та 7 акредитаційних експертизи комісіями Міністерства освіти і науки України, що дозволило забезпечити набір курсантів в умовах значного зростання державного замовлення

1.2 Головними завданнями Харківського національного університету Повітряних Сил у 2018 році вважалися:

вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням нового Закону України «Про освіту», вимог замовників на підготовку фахівців та досвіду набутого військами в АТО та ООС;

оптимізація системи практичної підготовки та тактико-спеціальних занять для опанування переліку первинних посад під час навчання в університеті;

запровадження нової уніфікованої структури системи курсової підготовки офіцерів з військ та призваних на військову службу за контрактом, військовослужбовців військової служби за контрактом в університеті та на базі підпорядкованих навчальних підрозділів;

виконання плану льотної підготовки курсантів;

міжнародне військово-співробітництво з країнами-партнерами НАТО, участь в програмі НАТО DEEP;

впровадження міжнародних стандартів (НАТО, ICAO, інш.) в освітній процес з метою забезпечення спроможностей щодо спільного виконання завдань;

впровадження сертифікованої підготовки авіаційного персоналу за міжнародними стандартами;

вдосконалення навчальної матеріально-технічної бази університету (у т.ч. польової), уніфікація та нарощення її можливостей.

2. УКОМПЛЕКТОВАНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ ОСОБОВИМ СКЛАДОМ ТА ЙОГО ЯКІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.1 Штат університету відповідає вимогам Типових нормативів для розробки штатів (штатних розписів) вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів та військових ліцеїв, затверджених сумісним наказом Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України від 26.07.2013 року № 521/1041 (зі змінами) та іншим нормативним документам.

2.2 Якісна характеристика набору курсантів (студентів) перших курсів. Ефективність роботи з організації набору та пропозиції щодо її вдосконалення.

Одним з важливих етапів роботи університету за звітний період є організація та проведення набору курсантів та студентів за державним замовленням з числа військовослужбовців військової служби за контрактом.

Набір курсантів у 2018 році проводився згідно наказу Міністерства оборони України “Про організацію прийому в 2018 році слухачів, курсантів на навчання до вищих навчальних закладів для підготовки військових фахівців з вищою освітою та ліцеїстів на навчання до військових ліцеїв”, від 05.02.2018 року № 3дск (зі змінами).

До приймальної комісії університету надійшло 1354 особових справи кандидатів до вступу в університет, з них 414 особових справ військовослужбовців та 247 особових справ випускників військового ліцею та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою.

Відповідно правил прийому до університету відібрано 1354 особових справи кандидатів на навчання, з них 414 особових справ військовослужбовців та 247 особових справ випускників військового ліцею та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою.

Для складання вступних випробувань прибуло 813 осіб, з них 400 військовослужбовців та 133 випускників військових ліцеїв та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою.

За результатами вступних випробувань:

- не пройшли оцінки індивідуальних психологічних якостей – 21 особа;
- відряджені за медичною невідповідністю – 68 осіб;
- не склали випробування з фізичної підготовки – 32 особи;
- не склали вступних випробувань – 6 осіб;
- вибуло за конкурсом – 18 осіб;
- вибуло за власним бажанням – 104 особи.

Згідно з наказами начальника Харківського національного університету

Повітряних Сил імені Івана Кожедуба від 19.07.2018 року № 1310, від 26.07.2018 року №1330 та від 18.08.2018 року №1459 на перший курс навчання зараховано 564 особи, з них 274 військовослужбовця та 98 випускників військових ліцеїв та ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою.

3. ВИХОВНА РОБОТА

Основні напрямки, форми та методи виховної роботи у ВВНЗ, що проводилися у звітному році та оцінка ефективності вжитих заходів.

3.1 Основні напрямки, форми та методи виховної роботи у університеті, що проводилися у звітному році та оцінка ефективності вжитих заходів.

Головні зусилля щодо реалізації державної гуманітарної та соціальної політики держави у вищих військово-навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів у 2018 році були зосереджені на:

безумовному виконанні вимог Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України щодо нарощування оперативних спроможностей сил безпеки і оборони та рівня їх готовності до невідкладного реагування на виклики й загрози національної безпеці України;

наданні навчально-виховного процесу державної, патріотичної спрямованості, формування у курсантів високої мотивації і стійкого прагнення до засвоєння військової професії та практичного виконання отриманих знань і навичок у військах;

забезпечення цілеспрямованого впливу на свідомість, переконання, поведінку особового складу з метою створення необхідних умов для поступових змін у ментальності на основі європейських цінностей, підтримання належного морально-психологічного стану, вірності Військовій присязі та військового обов'язку, створення соціально-гуманітарних умов для ефективного виконання завдань за призначенням;

підготовці офіцерів, спроможних організовувати та мобілізувати підлеглий особовий склад на успішне виконання завдань за призначенням, впевнено діяти у складній обстановці, створювати та підтримувати у військових колективах атмосферу суспільно значущих морально-етичних відносин;

впровадженні у процес підготовки військових фахівців досвіду антитерористичної операції (операції об'єднаних сил), бойових дій та міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки, передових методик збройних сил держав-членів НАТО;

організацію та проведення виховних, профілактичних і упереджувальних заходів щодо недопущення правопорушень, підтримання високого рівня організованості, дисципліни та правопорядку, забезпечення безпеки військової служби;

вдосконаленні професійної та педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників, керівного складу підрозділів курсантів.

У плануванні та організації виховної роботи пріоритетними напрямками були морально-психологічне забезпечення освітнього процесу, яке спрямовувалось на підвищення успішності навчання, удосконалення повітряного вишколу курсантів, подальший розвиток їх психологічної і вольової стійкості, формування лідерських якостей, морально-психологічне забезпечення організаційно-штатних заходів.

При цьому використовувались різноманітні форми та методи роботи. Найбільш ефективними з яких є:

- організація та проведення військових ритуалів: прийняття Військової присяги, випуски молодих офіцерів, урочистих заходів по святкуванню 87 річниці створення Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, з дня народження маршала авіації Кожедуба І.М., Дня Конституції України, Дня Незалежності України, Дня захисника України, Дня Збройних Сил України, Дня Повітряних Сил Збройних Сил України, Дня Авіації, Дня Перемоги над нацизмом у II світовій війні, зустрічі з учасниками АТО та ООС, ветеранами війни та Збройних Сил, вечорів вшанування кращих військовослужбовців;

- проведення культурологічних заходів з історії авіації та військ Протиповітряної оборони вивченню військової спадщини Збройних Сил України;

- організація та проведення інструктивно-методичних занять з усіма категоріями командирів (начальників) по навчанню методики військового виховання підлеглих;

- пропаганда через засоби масової інформації, стінний друк, наочну агітацію, технічні засоби пропаганди передового досвіду кращих військовослужбовців та підрозділів;

- проведення командирського інформування, дня інформування, цільового інформування, занять з національно-патріотичної та психологічної підготовки;

- організація вивчення Конституції України, Законів України, постанов Кабінету Міністрів з розвитку та будівництва Збройних Сил України;

- організація та проведення бесід, тематичних вечорів, вечорів запитань та відповідей, занять по формуванню культури поведінки військовослужбовців;

- участь у проведенні військово-патріотичних, спортивних, шефських заходів, що сприяють всебічному розвитку військовослужбовця;

- проведення оглядів-конкурсів художньої самодіяльності військових колективів;

- організація допомоги науково-педагогічним працівникам з покращення ефективності проведення занять, посиленню виховного змісту навчання;

- проведення години національно-патріотичної роботи;

- індивідуального впливу на військовослужбовців усіх категорій;

- підведення підсумків стану військової дисципліни;

- проведення інструктивно-методичних занять щодо практики зміцнення військової дисципліни;

- соціально-психологічне вивчення особового складу який залучається до

вартової та внутрішньої служби, водіїв;

розгляд на засіданні Вченої ради університету та факультетів питань зміцнення військової дисципліни;

аналіз пропозицій, заяв, скарг, прийом відвідувачів;

робота пункту соціально-правового консультування військовослужбовців та членів їх сімей.

Для естетичного виховання курсантів широко використовувались можливості музеїв, театрів, концертних залів, бібліотек, Будинку офіцерів, клубів. Активно залучаються курсанти до участі в художній самодіяльності та роботі у гуртках. Традиційним є проведення конкурсів, змагань з ігрових видів спорту.

Оцінка ефективності проведення виховної роботи по військовому та естетичному вихованню проводилось через опитування особового складу, спостереження за рівнем сформованості особистих якостей військовослужбовців, анкетування та інші дослідження згуртованості військових колективів, за показниками успішності навчання, станом взаємовідносин у підрозділах.

За результатами було встановлено, що виховна робота сприяла формуванню необхідних особистих якостей військовослужбовців та згуртованості військових колективів.

Основні зусилля морально-психологічного супроводу підтримання статутного порядку були зосереджені на забезпеченні вірцевості постійного складу у виконанні службових обов'язків. Особлива увага приділялась командирам курсантських підрозділів, курсовим офіцерам, їх всебічному вихованню та навчанню методиці роботи з курсантами.

Особливо важливою є робота зі складом варт, особами добового наряду, курсантами, виконуючими завдання навчального процесу, пов'язаними з ризиком для життя. Інструктивні заняття, вивчення особового складу, його підбір і розстановка, контроль за ним, психологічний тренінг, прогнозування поведінки, збір та використання інформації про стан справ у підрозділах, робота з особами, що мають нахил до правопорушень, сприяння встановленню статутних відносин – ці та інші форми та методи роботи використовувались офіцерами структур по роботі з особовим складом університету в 2018 році.

При активній участі кафедри психології та педагогіки, філософії та військово-наукових товариств курсантів проводились науково-дослідні роботи з окремих проблем організації виховної роботи, морально-психологічного забезпечення бойової та мобілізаційної підготовки, зміцнення військової дисципліни, проведення військово-соціальної роботи, інформаційно-пропагандистського забезпечення, організації культурно-виховної, просвітницької роботи і дозвілля.

Дані заходи сприяли забезпеченню вірцевості постійного складу у виконанні службових обов'язків.

В університеті створено та діє 9 гуртків та творчих колективів художньої самодіяльності: вокальний ансамбль “Форсаж”, вокальний ансамбль “Екіпаж”,

ансамбль сучасного танцю “Діти з вулиці”, танцювальний колектив “Авіатор Style”, команда КВК університету «77/79», гурток військово-патріотичного виховання, гурток художньої творчості, гурток фотомистецтва “Об’єктив”, театральний гурток.

- ▶ Гран-Прі XXII Міжнародного фестивалю-конкурсу мистецтв «Співограй», вокальний ансамбль «Форсаж»;
- ▶ 1 місце в номінації «Естрадний вокал» міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська Весна - 2018», вокальний ансамбль «Форсаж»;
- ▶ 2 місце в номінації «Ансамблі» міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська Весна - 2018», вокальний ансамбль «Форсаж»;
- ▶ 2 місце в номінації «Сучасний танок» міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська Весна - 2018», Ансамбль сучасного танцю «Діти з вулиці»;
- ▶ 3 місце в номінації «Естрадний вокал» міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська Весна - 2018», вокальний ансамбль «Форсаж»;
- ▶ 1 та 3 місце в номінації «Сучасний танок» Міжнародного фестивалю хореографічного та вокального мистецтва «Україна збирає друзів», ансамбль сучасного танцю «Діти з вулиці»;
- ▶ Фіналісти Харківської відкритої міської молодіжної Ліги КВК, Команда КВН ХНУПС «77/79»

Творчі колективи університету здобули наступні основні перемоги у 2018 році:

1 місце XXIII Міжнародного фестивалю-конкурсу мистецтв «Співограй», вокальний ансамбль «Форсаж», м. Харків;

1 місце в номінації «Естрадний вокал» міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська Весна - 2018», вокальний ансамбль «Форсаж», м. Харків;

2 місце в номінації «Ансамблі» міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська Весна - 2018», вокальний ансамбль «Форсаж», м. Харків;

2 місце в номінації «Сучасний танок» міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська Весна - 2018», Ансамбль сучасного танцю «Діти з вулиці», м. Харків;

3 місце в номінації «Естрадний вокал» міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська Весна - 2018», вокальний ансамбль «Форсаж», м. Харків;

1 та 3 місце в номінації «Сучасний танок» Міжнародного фестивалю хореографічного та вокального мистецтва «Україна збирає друзів», ансамбль сучасного танцю «Діти з вулиці», м. Харків.

25 січня 2019 року в клубі Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба відбувся звітний захід щодо присвоєння почесного звання «Зразковий художній колектив» вокальному ансамблю «Форсаж» Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (керівник – майор Кондратьєв Д.В.).

За підсумками проведення заходу оглядовою комісією Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації з присвоєння та підтвердження почесних звань «Народний художній колектив» і «Зразковий художній колектив» порушено клопотання перед Міністерством освіти і науки України про розгляд питання щодо присвоєння почесного звання «Зразковий художній колектив» вокальному ансамблю «Форсаж» Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба за вагомий внесок у справу навчання й виховання творчо-обдарованої особистості, збереження та примноження традицій українського народу, підтримку молодих обдарувань, виховання громадянської свідомості, національної гідності через виконання кращих творів світового та вітчизняного вокального мистецтва, а також значні творчі досягнення колективу на регіональному, всеукраїнському та міжнародному рівнях.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, НАВЧАЛЬНОЇ ТА МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

4.1 Основні напрями підготовки

Університет здійснює підготовку:

- курсантів тактичного рівня:
 - ступеня вищої освіти бакалавр, магістр у 6 галузях знань за 10 спеціальностями та 23 спеціалізаціями;
 - ступеня вищої освіти молодший спеціаліст (молодший бакалавр) у 4 галузях знань за 5 спеціальностями та 8 спеціалізаціями.
- військовослужбовців військової служби за контрактом ступеня вищої освіти бакалавр заочної форми навчання за 4 спеціальностями.
- офіцерів Збройних Сил України на курсах підвищення кваліфікації офіцерського складу за 15 напрямками;
- військовослужбовців рядового та сержантського складу з вищою освітою за 23 військово-обліковими спеціальностями.
- науково-педагогічних працівників на курсах підвищення кваліфікації за 3 напрямками;
- офіцерів Повітряних Сил Збройних Сил України на курсах іноземних мов;
- студентів за програмою офіцерів запасу за 37 військово-обліковими спеціальностями.
- студентів за контрактом у 6 галузях знань за 7 спеціальностями та 8 спеціалізаціями;
- іноземних військовослужбовців за базовими акредитованими напрямками.

- іноземних студентів у 3 галузях знань за 3 спеціальностями та 3 спеціалізаціями;
- іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади.

4.2 Освітній процес у 2018 році був спрямований на реалізацію освітньо-професійних програм підготовки фахівців для Збройних Сил України. Він базувався на науково обґрунтованій системі організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на засвоєння навчального матеріалу з залученням нових інформаційних технологій навчання.

Навчальна робота в звітному році була організована та спрямована на:

- підготовку курсантів до військово-професійної діяльності у Збройних Силах України;
- організацію та якісне проведення первинної військово-професійної підготовки курсантів перших курсів;
- підготовку офіцерів запасу;
- організацію навчання студентів за контрактом;
- організацію та проведення курсів початкової підготовки та підвищення кваліфікації викладачів і посадових осіб з організації освітнього процесу;
- організацію та проведення курсів перепідготовки військовослужбовців які призвані за мобілізацією;
- подальше вдосконалення нових технологій навчання та втілення їх у освітній процес.

В 2018 році університету було продовжено строк дії сертифікатів про акредитацію підготовки магістрів та молодших спеціалістів за наступними спеціальностями:

підготовки магістрів зі спеціальності 254 “Забезпечення військ (сил)”;
підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності 5.04010501
“Метеорологічні та гідрологічні спостереження”;
підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності 5.05090104
“Експлуатація радіотехнічних систем та пристроїв”;
підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності 5.05110301
“Обслуговування пілотажно-навігаційних комплексів”.

В 2018 році в університеті працювали експертні комісії з проведення акредитаційних експертиз:

підготовки магістрів зі спеціальності 254 “Забезпечення військ (сил)”;
підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності 5.04010501
“Метеорологічні та гідрологічні спостереження”;
підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності 5.05090104
“Експлуатація радіотехнічних систем та пристроїв”;
підготовки молодших спеціалістів зі спеціальності 5.05110301
“Обслуговування пілотажно-навігаційних комплексів”.

За результатами роботи зроблені наступні висновки:

правові засади та розвинена інфраструктура Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба відповідають сучасним державним вимогам;

науково-педагогічний склад університету та випускової кафедри відповідає критеріям та вимогам акредитації та забезпечує якісну підготовку магістрів за зазначеною спеціальністю.

навчальна матеріально-технічна база університету відповідає вимогам, що дозволяє проводити якісну й ефективну підготовку фахівців;

педагогічний склад Військового коледжу та випускових циклових комісій відповідає критеріям та вимогам акредитації та забезпечує якісну підготовку молодших спеціалістів;

програма освітньої діяльності та умови її здійснення щодо підготовки фахівців за освітнім ступенем молодший спеціаліст Військового коледжу сержантського складу Харківського національного університету Повітряних Сил відповідають акредитаційним вимогам і забезпечують державну гарантію якості вищої освіти.

Навчальна робота в звітному році була організована та спрямована на:

підготовку курсантів до військово-професійної діяльності у Збройних Силах України;

організацію та якісне проведення первинної військово-професійної підготовки курсантів перших курсів;

підготовку офіцерів запасу;

організацію навчання студентів за контрактом;

організацію та проведення курсів початкової підготовки та підвищення кваліфікації викладачів і посадових осіб з організації освітнього процесу;

організацію та проведення курсів перепідготовки військовослужбовців які призвані за мобілізацією;

подальше вдосконалення нових технологій навчання та втілення їх у освітній процес.

Навчальні плани та програми у звітному році виконані у повному обсязі. Розробка розкладів навчальних занять проводилась своєчасно, раціональне планування занять забезпечило, в цілому, оптимальне використання навчального часу і ефективну організацію освітнього процесу. Незначні зміни у розкладі занять своєчасно доводились до викладачів та курсантів.

Зміни щодо досвіду військ залучених до проведення АТО та ООС своєчасно вносились до програм навчальних дисциплін та робочих програм навчальних дисциплін та доводилися до викладачів та курсантів.

Відповідно до закону “Про вищу освіту” та наказу Міністра оборони від 25.04.2016 року № 216 “Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та сержантського (старшинського) складу у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів”, наказу Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців” з метою підвищення рівня якості підготовки офіцерських кадрів в університеті сумісно з замовниками на підготовку військових фахівців проведена робота щодо уточнення нормативних освітніх документів для організації підготовки військових фахівців офіцерського та сержантського складу за кожною спеціалізацією підготовки, за підсумками роботи складені проекти професійних стандартів та освітньо-професійних програм підготовки за кожною спеціальністю підготовки. Крім того, замовниками надано уточнений перелік кваліфікацій та первинних посад призначення випускників (виключено офіцерські посади, які передбачають заміщення особами сержантського складу).

На виконання вимог закону “Про вищу освіту” та наказу Міністра оборони від 25.04.2016 року № 216 “Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та сержантського (старшинського) складу у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів” розроблені навчальні плани, плани вдосконалення практичної підготовки, програми навчальних дисциплін на 2018 рік набору та робочі навчальні плани за всіма спеціалізаціями підготовки.

4.3 Результати навчальної роботи.

В університеті була проведена наступна робота:

1. З метою покращення підготовки курсантів університету у 2018 році виконані наступні заходи:

перепрацьовані стандарти підготовки та освітні-професійні програми за напрямками підготовки;

переопрацьовано 100% навчальних планів, програм та навчально-методичних матеріалів для проведення навчальних занять з урахуванням досвіду АТО та ООС;

відпрацьовані план-програми проведення тактико-спеціального навчання та посиленої підготовки курсантів Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба;

відпрацьовані проекти стандартів індивідуальної підготовки і методичних матеріалів до них для зенітних ракетних військ Повітряної оборони Збройних Сил України “Зенітний ракетний дивізіон (окремий зенітний ракетний дивізіон), командний пункт, технічна батарея, ремонтно-технічна рота, рота матеріального забезпечення”

для офіцерів: (тактична підготовка, спеціальна підготовка (командний пункт частини (групи зрдн), озрдн, зрдн, технічна батарея), спеціальна підготовка (ремонтно-технічна рота, рота матеріального забезпечення), технічна підготовка (командний пункт частини (групи зрдн) озрдн, зрдн, технічна батарея), технічна підготовка (ремонтно-технічна рота);

для сержантів, які обіймають командні посади: (тактична підготовка, спеціальна підготовка (командний пункт частини (групи зрдн), озрдн, зрдн, технічна батарея, ремонтно-технічна рота).

СТРУКТУРА СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ЗГІДНО СВВО 2018 РОКУ

Діюча структура системи підготовки фахівців в університеті сучасна, враховує досвід міжнародного військового співробітництва та національні особливості

Аналіз навчальної роботи в університеті проводився після кожної екзаменаційної сесії (рейтингового тижня), результати аналізу обговорювались на засіданнях кафедр, нарадах факультетів та університету в цілому. На засіданнях та нарадах обговорювались питання вдосконалення освітнього процесу, відпрацьовувались конкретні заходи по усуненню недоліків з організації навчальної роботи.

Результати проведеного аналізу свідчать про правильний обраний шлях по покращенню навчальної роботи в університеті. Прикладом цього, є результати екзаменаційних сесій, які свідчать про підвищення середнього балу складання екзаменів та заліків курсантами університету, порівняно з попередніми роками.

Відповідно до концепції трьохступеневої льотної підготовки курсантів, вимог Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України визначених в телеграмі від 06.10.2017 року № 404/1/7365 у частині вдосконалення системи підготовки фахівців льотних спеціальностей, приведення підготовки курсантів льотних спеціалізацій університету до вимог Законів України, сумісно з замовниками на підготовку фахівців з метою підвищення рівня якості підготовки внесенні зміни до професійних стандартів підготовки військових фахівців льотних спеціалізацій, освітньо-професійних програм, навчальних і робочих навчальних планів, планів вдосконалення практичної підготовки курсантів з терміном навчання 5 років 2 місяці.

2. Значно зросли обсяги льотної підготовки курсантів. Льотну підготовку курсантів льотного факультету було організовано у відповідності до вимог керівних документів, які регламентують льотне навчання в авіації Повітряних Сил Збройних Силах України.

До досягнень льотної підготовки курсантів – випускників можна віднести: виконання польотів на літаках МіГ-29 та Су-27 вдень (ПМУ та СМУ) та вночі (ПМУ), відпрацювання складного пілотажу та виконання практичних пусків керованих ракет типу Р-73 вдень;

виконання польотів на літаку Су-25 вдень та вночі з бомбометанням, пусками некерованих ракет та практичними стрільбами з вмонтованої гармати;

виконання польотів вертольотах Мі-8 вдень та вночі в ПМУ з бомбометанням та пусками некерованих ракет;

виконання польотів вертольотах Мі-24 вдень та вночі в ПМУ з пусками некерованих ракет;

курсанти-штурмани транспортної авіації досягли рівня підготовки до бойових дій вдень та вночі в СМУ;

здійснення підготовки курсантів-штурманів за профілем бомбардувальна авіація на літаках Л-39Ш.

За результатами проведення контрольної перевірки присвоєна класна кваліфікація

“Льотчик 3-го класу” та “Штурман 3-го класу”:

у 2018 році - 32 (у 2017 – 17) курсантам; з них: у 2018 - 22 (у 2017 – 17) курсантів-льотчиків;

у 2018 році – 10 (у 2017 – 6) курсантів-штурманів.

3. Під час проведення військового стажування у військових частинах Повітряних Сил ЗС України з курсантами факультету зенітних ракетних військ університету були проведені заліки, щодо присвоєння класної кваліфікації 3-го класу. Відомості з результатами проведення заліків відправлені на затвердження командирам ПвК.

Курсанти факультетів ЗРВ та ППО СВ приймали участь у тактичних навчаннях з бойовою стрільбою з ЗРК “Бук-М1”, “С-300П”, “Оса-АКМ”.

Налагоджена система участі курсантів університету у заходах відновлення боєздатності та бойового злагодження підрозділів.

4. В ході навчання курсантів на факультеті ЗРВ активно використовується геоінформаційна система “Аргумент-2017”, розроблена співробітниками університету. Реалізовані на основі даної ГІС прикладні алгоритми та моделі дозволяють розвивати просторове мислення тих хто навчається, пояснювати сутність процесів, які відбуваються в ході бойового застосування зенітного ракетного озброєння, моделювати протиповітряний бій та оцінювати ефективність зенітних ракетних та артилерійських підрозділів ППО.

Всі випускники факультету мають посвідчення механіка-водія багатовісного шасі та під час здачі практичної частини комплексного екзамену здійснювали управління МАЗ-543М.

Як позитивне слід відзначити, що з 22 жовтня по 04 листопада 2018 року 13 офіцерів ХНУПС та 27 курсантів 5 курсу факультету ЗРВ приймали участь у тактичних навчаннях з бойовою стрільбою з підрозділами ЗРВ та контрольно-льотних випробуваннях зенітних керованих ракет ЗРК С-300В1, С-125М1 на полігоні “Ягорлик”. Курсанти прийняли участь у розгортанні озброєння та підготовки його до бойової стрільби, інженерному обладнанні позицій, працювали на робочих місцях при веденні протиповітряного бою з імітованими пусками ракет.

Також з 08 по 27 жовтня 2018 року з курсантами випускного курсу факультету ППО СВ (65 чол.) проводилась практика з бойового застосування зенітних підрозділів на посаді командира взводу

(у тому числі бойові стрільби) на базі НЦ ППО СВ в/ч А4152
(с. Нова Любомирка, Рівненська обл.)

Було виконано:

11 вогневих задач з ЗУ-23 (4 вночі);

9 вогневих задач з 2С6 (2 вночі);

3 вогневих задачі з ПЗРК (1 вночі);

6 вогневих задач з БМ 9А34 «Стріла-10М» (2 вночі).

Практична частина комплексних екзаменів проходила на незнайомій місцевості, з залученням підрозділів військових частин Повітряних Сил ЗС України та на базі вивільненого військового містечка с. Башкирівка та військових частин гарнізону з урахуванням рекомендацій та вимог Головного управління підготовки Генерального штабу ЗС України.

5. З фахівцями радіотехнічних військ проводяться практичні заходи в підрозділах, на командних пунктах у військових частинах Харківського регіону, курсанти отримують навички ведення бойової роботи за даними “Віраж-планшет”, відпрацьовують питання практичного обладнання позицій та організації охорони та оборони підрозділів у позиційних районах.

6. На факультеті ППО СВ 80% НППІ мають досвід бойових дій під час проведення АТО та ООС на території Донецької та Луганської областей, а також участь у бойових діях на території інших держав, які плідно застосовують придбані навички та досвід в освітньому процесі.

Методичні матеріали викладацького складу факультету ППО СВ постійно насичуються набутих військами ППО СВ досвідом їх застосування в АТО та ООС.

Створено систему поетапного набуття курсантами практичних навичок за посадами під час проведення ТСЗ (ТСН), а саме: на 1 курсі - командир установки ЗУ-23, на 2 курсі - командир відділення ПЗРК, на 3 курсі - командир взводу ЗУ 23, ПЗРК, командир БМ, ЗСУ, на 4, 5 курсах - командир взводу та батареї за фахом, начальник ГРР, заступник командира з озброєння.

На факультеті значна увага приділяється відпрацюванню бойових

графічних документів за спеціалізаціями підготовки, в ході практичних занять та навчань.

Курсанти для проведення військового стажування були направлені виключно у частини ППО СВ, які відновлюють боєздатність, тому під час відповідей на питання комплексних білетів впевнено орієнтуються в формах та способах застосування частин та підрозділів військ ППО СВ в АТО та ООС, мають практичні навички щодо ремонту та обслуговування ОВТ. Вперше курсанти інженерного спрямування проводили практики на ДП «Балаклійський ремонтний завод» на посадах інженер цеху по ремонту ОВТ ППО СВ.

Під час проходження військового стажування курсанти на практиці відпрацьовували питання приймання та здачі посад і ОВТ.

В цілому, рівень практичних навичок курсантів за відгуками з військ суттєво покращився. Цьому сприяло значне зростання заходів практичної підготовки безпосередньо в військових частинах замовників на підготовку.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ

Заходи практичної підготовки курсантів

Проведення посиленої підготовки **345** випускників на базі **14** військових частин ПС та СВ ЗС України

Участь **135** курсантів у заходах відновлення боєздатності та бойового злагодження **6** військових частин.

319 курсантів прийняли участь у навчанні з бойовою стрільбою.

158 курсантів-випускників отримали кваліфікацію військового фахівця III класу

14 курсантів прийняли участь в лінгвістичному забезпеченні навчань «Чисте небо 2018»

Проведено станувань та практик на базі **47** військових частин

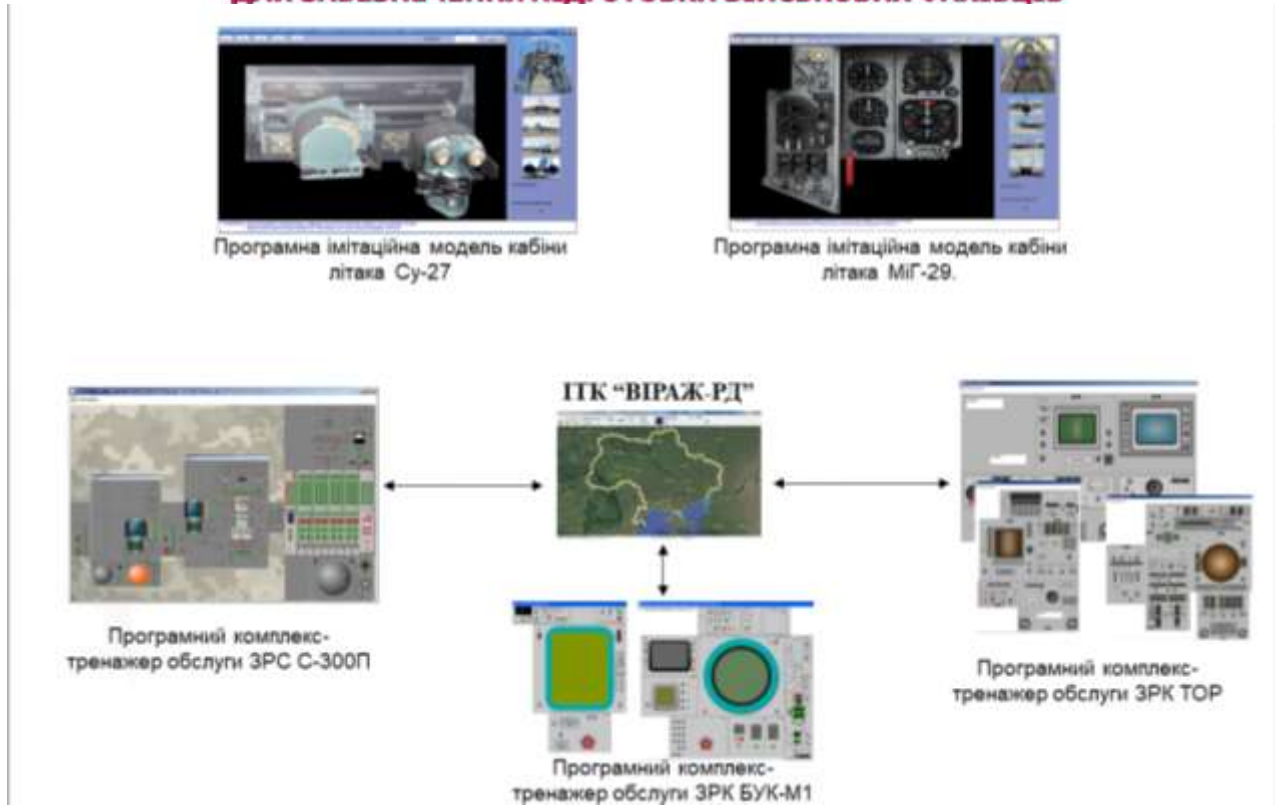
Проведено практики на **12** підприємствах оборонно-промислового комплексу

44 курсанти були задіянні в якості інструкторів для підготовки резервістів ОР-1 в навчальних центрах в умовах правового режиму воєнного стану

7. З метою скорочення витрат ресурсу навчальних зразків ОВТ, вдосконалення та доведення до автоматизму практичних навичок курсантів в університеті проводиться активна робота по створенню сучасного навчального програмного забезпечення, в першу чергу тренажно-імітаційних моделей базових зразків ОВТ за фахом.

У цьому навчальному році створено 17 навчальних програм. Лідером по їх використанню та впровадженню є льотний факультет та факультет РТВ ППО.

СТВОРЕННЯ СУЧАСНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ

8. В університеті налагоджена системна робота щодо аналізу, вивчення та впровадження в освітній процес досвіду застосування Збройних Сил України в веденні антитерористичної операції та операції об'єднаних сил на сході країни.

Всього від університету безпосередньо приймали участь в проведенні антитерористичної операції(операції об'єднаних сил) 782 особи, з них: офіцери – 245 (31,3%), з них науково-педагогічних працівників – 118 (52,4%), військовослужбовці військової служби за контрактом – 91 (44,4%), курсанти – 325 (12,4).

Загальний результат впровадження досвіду АТО та ООС в освітній процес університету:

з початку 2018 року на адресу університету надійшло 101 телеграма, (з них: з досвідом АТО – 46, з досвідом ООС – 55) для впровадження в освітній процес з метою удосконалення підготовки спеціалістів за окремими спеціальностями і спеціалізаціями – 90, телеграм загального характеру – 11.

У Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба спільно із замовниками на підготовку військових фахівців постійно проводиться робота щодо внесення змін у навчально-методичну документацію щодо досвіду застосування військ (сил) в АТО та ООС.

СИСТЕМА ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ ТА ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ

Збір та узагальнення інформації здійснюється за напрямками:

узагальнення та аналітичне оброблення інформації, що надходить зі структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України;

проведення лекцій та практичних занять представниками замовників на підготовку військових фахівців, які мають досвід участі у бойових діях, з науково-педагогічними працівниками та курсантами університету;

участь науково-педагогічних працівників та курсантів університету у спільних навчаннях (тренуваннях) у військових частинах, які виведені з зони проведення ООС для відновлення боєздатності;

збір інформації від особового складу університету з числа науково-педагогічних працівників та наукових працівників, які відряджалися в район проведення ООС;

безпосереднє отримання та аналіз інформації, що надходить від випускників університету, які приймають участь в забезпеченні та проведенні ООС.

На підставі рекомендацій замовників на підготовку військових фахівців, в університеті розроблений довідковий матеріал за кожною спеціальністю підготовки для випускників. Постійно ведеться робота щодо його уточнення та друку для вивчення та розповсюдження.

З метою вдосконалення підготовки військових фахівців, узагальнення досвіду участі військових частин та підрозділів у веденні бойових дій, інформаційно-довідкових матеріалів щодо доведення досвіду підрозділів,

залучених до проведення Операції об'єднаних сил, досвіду використання військ в збройних конфліктах сучасності, з метою підвищення якості навчання та рівня практичної підготовленості курсантів до виконання обов'язків за призначенням та з метою виконання вимог начальника Генерального штабу – Головнокомандувача ЗС України щодо удосконалення системи військової освіти у ВВНЗ від 08.11.2016 № 3520/С/дск в університеті видано накази начальника Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба від 17.01.17 “Про надання щоквартальних інформаційно-аналітичних матеріалів та удосконалення підготовки курсантів на основі аналізу досвіду військ (сил) в АТО та ООС”, та від 06.10.17 “Про призначення відповідальних за узагальнення та розповсюдження бойового досвіду у підрозділах Харківського національного університету Повітряних Сил, запроваджено планову систему неперіодичних (тематичних) щомісячних запитів з метою отримання донесень (інформаційних бюлетенів) щодо отриманого досвіду ведення бойових дій.

Відпрацьовані план-програми перепідготовки та підвищення кваліфікації військовослужбовців:

- навчальна план-програма курсів підготовки офіцерів штабів;

- навчальна план-програма підготовки штабів батальйонів охорони авіаційних частин у Спеціалізованому центрі бойової підготовки авіаційних фахівців Збройних Сил України;

- зміни до навчальних план-програм курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації, навчальний модуль І індивідуальна загальновійськова підготовка;

- зміни до навчальних план-програм курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації, навчальні модулі II, III, індивідуальна та колективна фахова підготовка за напрямками підготовки.

Відповідно до закону “Про вищу освіту” та наказу Міністра оборони від 25.04.2016 року № 216 “Про вдосконалення підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та сержантського (старшинського) складу у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів”, наказу Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 08.05.18 № 126ад “Про створення робочих груп з розробки професійних стандартів вищої військової освіти та освітньо-професійних програм підготовки військових фахівців” з метою підвищення рівня якості підготовки офіцерських кадрів сумісно з замовниками на підготовку військових фахівців проведена робота щодо уточнення нормативних освітніх документів для організації підготовки військових фахівців офіцерського та сержантського складу за кожною спеціалізацією підготовки, за підсумками роботи перепрацьовані професійні стандарти за кожною спеціальністю підготовки, на основі яких відпрацьовані освітньо-професійні програми, навчальні плани, програм навчальних дисциплін (робочі програми навчальних дисциплін). Крім того, замовниками надано уточнений перелік кваліфікацій та первинних посад призначення випускників (виключено офіцерські посади, які передбачають заміщення особами сержантського складу).

На виконання вимог закону “Про вищу освіту” та Рішення колегії Міністерства оборони України, затвердженого наказом Міністра оборони України від 30.05.2017 року №2 298 внесені зміни в навчальні плани по рокам набору, плани вдосконалення практичної підготовки, розроблені навчальні плани, плани вдосконалення практичної підготовки, програми навчальних дисциплін на 2018 рік набору та робочі навчальні плани за всіма спеціалізаціями підготовки.

9. З кожним роком збільшується кількість курсантів, які захищають атестаційні роботи англійською мовою. Всього у 2018 році випущено 542 особи, з них: 358 курсантів за СВО магістр, 62 курсанти та 46 ВВСК за СВО бакалавр, 76 ВВСК за ОКР молодший спеціаліст.

158 курсантів (44%) отримали кваліфікацію військових фахівців III класу; 52 курсанти (14%) захищали атестаційні роботи на англійській мові;

14 курсантів льотного факультету (18%) успішно склали тестування з авіаційної англійської мови за стандартом ICAO.

Серед випускників льотного факультету 18 курсантів – 30% від кількості випускників (у 2016 році – 8 (9%)) склали тестування з авіаційної англійської мови за стандартом ICAO.

Налагоджена взаємодія з Коледжем Королівських Військово-Повітряних Сил Великої Британії “Кранвелл” (Великобританія), щодо навчання курсантів університету на базовому курсі офіцерської підготовки.

З початку навчального року в університеті продовжено систему викладання фахових навчальних дисциплін англійською мовою. З початку навчального року проведено 122 навчальних заняття.

Запропоновані нові види мовної підготовки:

самостійна підготовка під керівництвом викладача;
впровадження стандартів ІКАО в навчальний процес.

Створені нові робочі програми та тематичні плани з дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням (авіаційна англійська)”. Додані нові теми для опанування відповідно вимог КАО. Змінено методи викладання (акцент на говоріння та аудіювання). Впроваджено новий підручник (Check your Aviation English).

З метою підвищення рівня мовної підготовки постійного складу в університеті 88 осіб пройшли навчання на курсах мовної підготовки.

10. Методична робота в університеті, на факультетах та кафедрах організована та виконується згідно планів методичної роботи.

Головну увагу в методичній роботі у 2018 році було зосереджено на ефективному та якісному виконанні навчальних планів і програм за рахунок втілення у освітній процес сучасних методик навчання, підвищенні педагогічної майстерності науково-педагогічних (педагогічних) працівників, вивчення і впровадження в освітній процес передового досвіду бойової підготовки військ (сил), участі у антитерористичній операції, миротворчих навчаннях та Операції об'єднаних сил.

Основними завданнями методичної роботи у 2018 році вважати:

вдосконалення системи організації методичної роботи на рівнях університет, факультет, кафедра (коледж, циклова комісія);

якісне науково-методичне забезпечення організації та управління освітнім процесом з метою відповідності рівня підготовки фахівців акредитаційним вимогам та вимогам сучасних потреб військ;

збільшення ліцензованого обсягу підготовки військових фахівців за ступенем вищої освіти “магістр” в університеті, своєчасне ініціювання та проведення начальниками відповідних кафедр (циклових комісій) процедур ліцензування та акредитації освітньої діяльності, термін дії ліцензії або сертифікатів про акредитацію яких закінчується у поточному навчальному році;

впровадження нових стандартів вищої освіти та професійних стандартів для підготовки військових фахівців усіх рівнів за новим переліком галузей знань та спеціальностей;

оновлення робочих програм навчальних дисциплін, вдосконалення практик і військового стажування з метою забезпечення відповідності застосування ЗС України, положенням сучасного воєнного мистецтва, досвіду у міжнародних миротворчих операціях і навчаннях, локальних збройних конфліктів та досвіду АТО та ООС, завданням, що стоять перед військовими частинами та підрозділами;

відхід від шаблонного підходу до організації навчальних занять та змісту підготовки, застосування у освітньому процесі сучасних методів активізації пізнавальної діяльності курсантів, вдосконалення форм методів та технологій проведення усіх видів навчальних занять, проведення педагогічних (методичних) експериментів;

підвищення методичної майстерності командування, науково-педагогічних (педагогічних) працівників, командирів підрозділів курсантів;

вдосконалення системи збору, аналізу та доведення інформаційно-аналітичних матеріалів щодо досвіду застосування військ (сил) та інших звітних інформаційних документів з метою забезпечення їх актуальності і практичної корисності;

вивчення, узагальнення та розповсюдження передового досвіду, досвіду бойової підготовки військ (сил), виконання бойових завдань під час АТО та ООС, результатів наукових досліджень у освітньому процесі;

взаємодію з керівним складом органів військового управління щодо проведення навчальних занять в університеті з актуальних питань застосування військ (сил) в сучасних умовах, перспектив розвитку військ (сил) та організації проведення практик, стажувань, участі викладачів в заходах бойової підготовки та ООС, ротації викладачів;

впровадження в освітній процес сучасних інформаційних технологій, систематичне удосконалення їх форм та методів застосування;

вдосконалення інформаційного забезпечення освітнього процесу, автоматизація роботи бібліотеки університету;

підвищення ефективності самостійної роботи курсантів (студентів) на основі її всебічного методичного, матеріально-технічного забезпечення та використання електронної бібліотеки;

забезпечення навчальних дисциплін підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій та іншою актуальною навчально-методичною літературою, яка враховує досвід застосування військ у проведенні антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил;

впровадження нових інформаційних засобів забезпечення освітнього процесу (електронних посібників, опорних конспектів, тощо);

продовження роботи з подальшого вдосконалення командно-методичної та практичної підготовки осіб, які навчаються в університеті.

У 2018 році продовжувалися заходи щодо нарощення системи інформаційного забезпечення освітнього процесу, дистанційного навчання та тренажно-імітаційної системи університету.

За 2018 рік в університеті проведено заходів методичної роботи: методичних нарад з питань організації та вдосконалення навчально-методичної роботи – 397;

науково-методичних конференцій – 34;

науково-методичних семінарів – 111;

вивчення, узагальнення та впровадження в освітній процес передового педагогічного досвіду, досвіду застосування Збройних Сил України в операції об'єднаних сил та бойової підготовки військ (сил) – 325;

інструкторсько-методичні заняття – 108;

показових занять – 127;

відкритих занять – 232;

пробних занять – 20;

лекцій, доповідей, повідомлень з питань методики навчання, загальної та військової педагогіки і психології – 64;

організація і проведення педагогічних (методичних) експериментів – 33.

11. На факультеті післядипломної освіти організовано та якісно проведено наступні курси перепідготовки та підвищення кваліфікації:

1) Курси підвищення кваліфікації осіб сержантського складу з вищою освітою з подальшим присвоєнням первинного офіцерського звання “молодший лейтенант”: випущено 171 особу;

2) Підготовка осіб офіцерського складу, прийнятих на військову службу за контрактом - 175 осіб;

3) Курси перепідготовки та підвищення кваліфікації офіцерів запасу для проходження військової служби за призовом - 157 осіб;

4) Курсова підготовка позаштатних передових авіаційних навідників - 54 особи;

5) Курси підвищення кваліфікації військовослужбовців та державних службовців Міністерства оборони України та Збройних Сил України - 60 осіб;

6) Збори з молодшими лейтенантами випускниками курсів військової підготовки 1, 2, 3 хвили - 156 осіб;

7) Курси підготовки та підвищення кваліфікації офіцерів резервістів ОР-1 - випущено 45 осіб;

8) Курси перепідготовки та підвищення кваліфікації офіцерів первинної ланки не бойових частин, які плануються до переміщення до бойових частин - 33 особи;

9) Курси з питань проведення тактичних розрахунків застосування підрозділів РТВ ПС ЗСУ - 12 осіб;

10) Курсова підготовка фахівців оперативного та інженерно - технічного складу з експлуатації виробу 9С162 “Ореанда - ПС” - 61 особа;

11) Підготовка фахівців рухомих пунктів розвідки та управління 9С80 для в/ч Сухопутних військ ЗС України - 11 осіб;

12) Курси підготовки командирів взводів ПЗРК охорони військових частин ЗРВ ПС ЗС України (ПЗРК “Ігла”) - 7 осіб.

13) Курси тренінгів із удосконалення фахової підготовки заступників командирів рот, батарей, батальйонів, дивізіонів по РОС - 90 осіб;

14) Курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників - 51 особа;

15) КПК посадових осіб з організації освітнього процесу ВВНЗ - 21 особа;

16) Курси іноземних мов - 78 осіб. Всього: 1392 особи.

12. З початку 2018 року відповідно до Переліку заходів міжнародного військового співробітництва ЗС України було організовано та проведено 12 заходів.

Візити представників іноземних держав до університету

№ з/п	Назва заходу	Термін
1.	Візит до університету представників Посольства Литовської Республіки в Україні та начальник Військової Академії Збройних Сил Литовської Республіки.	24.01.2018
2.	Візит до університету представників компанії «Azairtechservice» країни 031 (Азербайджан) та представників ДП ДГЗП «Спецтехноекспорт».	26-27.03. 2018
3.	Візит до університету директора програми НАТО - пана Маріуш Соліса та експертів програми НАТО з удосконалення військової освіти (DEEP).	26- 28.03.2018
4.	Візит до університету Аташе Військово-повітряних Сил Апарату аташе з питань оборони при Посольстві США в Україні та представників Академії Військово-Повітряних Сил США (м. Колорадо Спрінгс)	27-30.03.2018
5.	Візит до університету експертів програми НАТО з удосконалення військової освіти (DEEP).	10-13.04.2018
6.	Візит до університету представників Збройних Сил США	15-16.05.2018
7.	Візит до університету представників Академії Збройних Сил Словаччини за програмою НАТО з удосконалення військової освіти (DEEP).	03-16.06.2018
8.	Візит до університету представників коледжу королівських Військово-Повітряних Сил Збройних Сил Великої Британії	12-13.07.2018
9.	Візит до університету представників мобільних тренувальних груп НАТО. Проведення курсу - Контроль та управління повітряним рухом	23-27.07.2018

Візити представників університету до закордонних вищих військових навчальних закладів

№ з/п	Назва заходу	Термін
1.	Проходження курсу первинної офіцерської підготовки коледжу королівських Військово-Повітряних Сил Збройних Сил Великої Британії.	08.2017-01.2018
2.	Курс для викладачів англійської мови за програмою IMET – Працівник ЗСУ Лотошнікова С.П., працівник ЗС України Данилова Ю.Д. (м. Сан-Антоніо, Техас, США).	09.2017-03.2018
3.	Участь представників університету у міжнародному авіасалоні “ Міжнародний авіакосмічний салон Farnborough International Airshow в Великобританії - 2018”.	18.07-21.07.2018

Таким чином в ході співробітництва університету з міжнародними організаціями протягом звітного періоду простежується позитивна динаміка розвитку за наступними напрямками:

залучення інструкторського складу до підготовки викладачів та курсантів

з загальновійськових дисциплін, виживання, тактичної медицини, вдосконалення мовної підготовки з отриманням відповідних сертифікатів;

вдосконалення підготовки сержантського складу (формування лідерських якостей, загальновійськова підготовка);

впровадження сучасних технологій навчання, системи дистанційної освіти в університеті, системи імітаційного моделювання;

підвищено кваліфікаційний та загальний рівень володіння іноземною (англійською) мовою 2 викладачів (працівників ЗС України);

проведено III-х етапний курс підвищення кваліфікації представників професорсько-викладацького складу відповідно до програми НАТО з удосконалення військової освіти (DEEP);

проведено двотижневий навчальний курс з порядку організації процесу планування на тактичному рівні за стандартами НАТО.

Участь у заходах міжнародного військового співробітництва сприяла та дала змогу залучити представників університету до міжнародних освітніх та наукових програм, створення спільних освітніх і наукових програм з іноземними вищими навчальними закладами, науковими установами, організаціями, організації міжнародних конференцій, симпозіумів, конгресів та інших заходів, спільної видавничої діяльності.

Все це створює передумови для підвищення авторитету Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба зокрема та Повітряних Сил Збройних Сил України в цілому на міжнародній арені в галузі удосконалення військової освіти на шляху до євроатлантичної інтеграції.

13. Курсанти університету успішно конкурують не тільки з ВВНЗ Збройних Сил України, а і зі студентами цивільних ВНЗ. За 2018 навчальний рік університет посів 76 місце в консолідованому рейтингу вищих навчальних закладів України, покращивши свої позиції на 13 пунктів. 4 курсанта університету зайняли призові місця у Всеукраїнських студентських олімпіадах (всього приймали участь у 21 олімпіаді). 11 курсантів університету зайняли призові місця у 12 Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт. 8 курсантів льотного факультету пройшли 6 етапів Всеукраїнського конкурсу «Авіатор» та вибороли право участі в аерокосмічній виставці у м. Фарнборо (Велика Британія).

**Участь у 16 Всеукраїнських студентських олімпіадах –
12 призових місць.**
**Участь у 21 Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт –
11 призових місць.**

**Курсанти льотного факультету в черговий раз пройшли 6 етапів
Всеукраїнського конкурсу «Авіатор» та вибороли головний приз –
участь в аерокосмічній виставці у Фарнборо (Великобританія).**

В університеті створено 17 збірних спортивних команд чисельністю близько 800 осіб.

У цьому році збірні університету прийняли участь у 50 змаганнях різного рівня, у більш ніж половини з яких увійшли до призових місць.

14. Первинна військово-професійна підготовка (далі – ПВПП) вперше була організована та проведена згідно планів та програми, яка затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України та з 2018 року впроваджена у всіх навчальних центрах та ВВНЗ Збройних Сил України.

Головними завданнями ПВПП було:

Курсанти по закінченню даного курсу вивчили:

- 1) Загальні обов'язки військовослужбовців та обов'язки солдата в бою.
- 2) Матеріальну частину індивідуальної зброї, прийоми та правила стрільби з неї.
- 3) Можливості та вражаючі фактори засобів ураження противника та способи захисту від них.
- 4) Основи військово-цивільних відносин та міжнародного гуманітарного права.
- 5) Вимоги Військової присяги, обов'язки військовослужбовців під час несення служби.
- 6) Способи та прийоми пересування на полі бою, виживання в різноманітних умовах, дій під час ведення бою з урахуванням досвіду бойових дій.

Здобули практичні навички у:

- прихованому пересуванню на полі бою;
- веденні влучного вогню з індивідуальної зброї, уражати нерухомі цілі та цілі, що з'являються;
- застосуванню ручних уламкових гранат;
- використанню захисних властивостей місцевості та споруд;
- наданні першої до медичної допомоги;
- виконанні стройових вправ без зброї та зі зброєю, вправ з гімнастики, подоланні перешкод та прискореного пересування.

5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ТА ПРОГРАМ НАЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

З метою удосконалення освітньої діяльності, підвищення якості підготовки військових фахівців у Харківському національному університеті проведено низку організаційних заходів:

проведено уточнення кваліфікацій, переліку посад призначення, зміни до системи компетенцій та результатів навчання.

внесені зміни до діючих навчальних планів та програм навчальних дисциплін

2018 рік був роком апробації новітніх підходів, що були запроваджені у нових професійних стандартах підготовки військових фахівців, які розроблені спільно з замовниками та затверджені встановленим порядком.

На виконання рішень колегії Міністерства оборони України з питань вдосконалення підготовки військових фахівців:

проведено атестування науково-педагогічних працівників офіцерського складу;

внесені зміни в зміст підготовки та підвищення кваліфікації військових фахівців з метою посилення практичної спрямованості навчання, формування у офіцерів стійких морально-психологічних та лідерських якостей ;

налагоджена система узагальнення та впровадження у навчальні плани та програми практичного досвіду діяльності військ (сил) з метою врахування вимог чинних нормативних документів, наказів, настанов, тощо;

впорядковано вивчення засобів повітряного нападу противника та розвідки в програмах підготовки військових фахівців за основними спеціальностями підготовки;

тематика магістерських робіт приведена у відповідність з проблематикою підготовки та застосування військ.

Навчальні плани та програми у звітному році виконані у повному обсязі. Розробка розкладів навчальних занять проводилась своєчасно, раціональне планування занять забезпечило, в цілому, оптимальне використання навчального часу і ефективну організацію освітнього процесу. Незначні зміни у розкладі занять своєчасно доводились до викладачів та курсантів.

Зміни щодо досвіду військ залучених до проведення АТО та ООС своєчасно вносились до програм навчальних дисциплін та робочих програм навчальних дисциплін та доводилися до викладачів та курсантів.

6. НАУКОВА І НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Наукова і науково-технічна діяльність в університеті у 2018 році здійснювалась відповідно до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України", затвердженого наказом Міністра оборони України від 27.07.2016 №385, "Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.1999 №309, "Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261, "Інструкції про організацію підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у Збройних Силах України", затвердженої наказом Міністра оборони України і Міністра освіти і науки України від 30.06.2000 №194/265 (зі змінами), "Особливостей підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих військових навчальних закладах (науково-дослідних установах) Міністерства оборони України", затверджених наказом Міністра оборони України від 24.02.2017 №115, перспективного і річного планів наукової і науково-технічної діяльності університету.

Основними науковими підрозділами університету, які здійснюють наукову і науково-технічну діяльність є:

науковий центр Повітряних Сил (НЦПС) у складі: 4 управлінь, 18 науково-дослідних відділів та 7 науково-дослідних лабораторій в складі науково-дослідних відділів та 1 окремої науково-дослідної лабораторії;

8 науково-дослідних лабораторій у складі факультетів університету;

науково-організаційний відділ (НОВ);

навчально-науковий центр мовної підготовки (ННЦ МП).

Відповідно до Спільної Директиви Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України від 06.10.2018 №Д-322/1/15дск "Про проведення додаткових організаційних заходів у Збройних Силах України" 26.12.2018 з метою удосконалення системи управління та оптимізації структури наукових підрозділів відповідно до завдань за призначенням, в університеті введено в дію **нову організаційно-штатну структуру** наукового центру Повітряних Сил у складі 4 науково-дослідних управлінь загальною чисельністю 243 посади та створено 7 науково-дослідних лабораторій на факультетах загальною чисельністю 28 посад за рахунок чисельності наукового центру Повітряних Сил університету.

Крім того у здійсненні заходів наукової і науково-технічної діяльності брали участь всі факультети, кафедри, інститут цивільної авіації та навчально-науковий центр мовної підготовки університету.

6.1 Тематика науково-дослідних робіт (НДР) передбачених Річними планами наукової і науково-технічної діяльності університету на 2018 роки спрямовувалася на вирішення наступних наукових проблем:

1. Проблем будівництва та розвитку Збройних Сил України:
оборонного планування будівництва та розвитку Збройних Сил України та інших складових сил оборони;
удосконалення системи управління Збройними Силами України;
математичного моделювання бойових дій військ (сил);
розвитку військової освіти, воєнної науки і кадрової політики.
2. Проблем підготовки, застосування та всебічного забезпечення Збройних Сил України:
розвитку форм та способів підготовки і застосування військ (сил),
удосконалення оперативного (бойового) забезпечення їх дій;
розвитку системи матеріально-технічного забезпечення;
розвитку системи медичного забезпечення;
розвитку системи гуманітарного, соціального та морально-психологічного забезпечення.
3. Проблем військово-технічної політики:
розвиток озброєння та військової техніки видів Збройних Сил України, спеціальних військ;
експлуатація озброєння та військової техніки; створення та розвиток роботизованих систем та комплексів.

За звітний період наукова і науково-технічна діяльність в університеті проводилась за наступними видами:

- розробка завдань (тактико-технічних, технічних) на виконання досліджень та вирішення інших наукових задач;
- проведення наукових досліджень з воєнної проблематики суспільних, природничих та технічних наук;

проведення досліджень на навчаннях та інших заходах оперативної, мобілізаційної і бойової підготовки та повсякденної діяльності військ (штабів);
узагальнення і розповсюдження передового досвіду оперативної, мобілізаційної, бойової підготовки та повсякденної діяльності військ (штабів);
розроблення наукових праць;
підготовка, проведення та участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, нарадах тощо;
участь у випробуваннях (заводських та державних) нових (модернізованих) зразків (комплексів, систем) озброєння і військової техніки;
розроблення проектів статутних, нормативно-правових і нормативно-технічних документів, науково-методичних матеріалів;
винахідницька робота;
підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів;
наукова робота курсантів та студентів.

Відповідно до Річного плану наукової і науково-технічної діяльності у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба у 2018 році виконувалось 109 НДР, з них 29 НДР продовжувалися з попереднього року, 80 НДР було розпочато у 2018 році (в якості головного виконавця 94 НДР, у якості співвиконавця 15 НДР), з яких закінчено виконано 64 науково-дослідних робіт (45 є перехідними на 2019 рік).

За виконання зазначених науково-дослідних робіт в університеті відповідальність покладалася на:

науково-дослідні відділи та лабораторії Наукового центру Повітряних Сил університету - 68 робіт;
загальноуніверситетські кафедри – 9 робіт;
Інститут цивільної авіації – 1 робота;
льотний факультет – 6 робіт;
інженерно-авіаційний факультет – 3 роботи;
факультет зенітних ракетних військ – 5 робіт;
факультет автоматизованих систем управління та наземного забезпечення польотів авіації – 6 робіт;
факультет радіотехнічних військ ППО – 4 роботи;
факультет ППО Сухопутних військ – 4 роботи;
факультет післядипломної освіти – 2 роботи;
навчально-науковий центр мовної підготовки – 1 робота.

За звітний період в університеті завершено виконання 64 науково-дослідних робіт, а 45 НДР є перехідними та продовжують виконуватись у 2019 році.

Окрім планових НДР університетом у 2018 році виконано 189 оперативних завдань. Переважна більшість ОЗ виконувалися в інтересах підвищення боєздатності частин та підрозділів Збройних Сил України в ході проведення ООС, удосконалення зразків ОВТ за досвідом проведення ООС (АТО).

Також протягом 2018 року університет проводив наукові дослідження

відповідно до угод за господарськими договорами на замовлення ДП "КБ "Південне", ТОВ "НВО "АВІА", ДП "НДІ РЕТ" загальною вартістю **8 498 091,16** грн.

До найбільш перспективних розробок університету слід віднести:

удосконалення методик оцінювання ефективності функціонування системи протиповітряної оборони, що дає можливість підвищити оперативність оцінки функціонування протиповітряної оборони;

удосконалений програмно-апаратний комплекс наукового забезпечення бойових дій, бойової та оперативної підготовки "ВІРАЖ", який забезпечує процес планування та управління бойовими діями ПС ЗС України, оперативної (бойової) підготовки бойових обслуг командних пунктів та озброєння;

результати удосконалення автоматизованої системи управління авіацією та протиповітряною обороною Збройних Сил України в рамках виконання дослідно-конструкторської роботи "ОРЕАНДА-ПС", що забезпечує підвищення ефективності застосування військ (сил) та бойових засобів авіації, зенітних ракетних військ, радіотехнічних військ, розвідки та радіоелектронної боротьби і засобів спеціальних військ. *Довідково: у період з 10 по 21 грудня 2018 року Харківський національний університет Повітряних Сил проводив наукове супроводження державних випробувань рухомих комплексів засобів автоматизації (КЗА) зі складу виробу 9С162 та АСУ авіацією та ППО ЗС України, в рамках ДКР "Ореанда". За підсумками випробувань вказаних КЗА рекомендовано прийняття їх на озброєння. Під час урочистих заходів за участю Президента України, що відбулися на військовому аеродромі "Озерне", дослідні зразки рухомих КЗА зі складу виробу 9С162 були урочисто передані визначеним командирам підрозділів Повітряних Сил ЗС України.*

ОТВ до перспективного навчально-бойового літака та тренажерного комплексу до нього;

розроблені програмні та технічні рішення з автоматизованого управління зенітними ракетними комплексами та системами;

ведеться робота щодо обґрунтування створення суцільного маловисотного радіолокаційного поля на основі автоматичних радіолокаційних станцій на вежах;

ведуться роботи щодо підвищення ефективності систем та засобів розвідки, РСБ та систем наведення високоточних засобів ураження, що функціонують в умовах активної протидії противника.

Керівний склад університету, наукового центру, науково-дослідних відділів наукового центру за звітний період у повному складі брав безпосередню участь у найбільш важливих і складних науково-дослідних роботах в якості наукових керівників та відповідальних виконавців.

Наукові підрозділи (науково-дослідні відділи наукового центру, науково-організаційний відділ) в повному складі брали участь у науковій і науково-технічній діяльності, її інформаційному, методичному та організаційному забезпеченні, узагальненні бойового досвіду, набутого

Збройними Силами України під час підготовки і ведення (забезпечення) бойових дій у ході проведення АТО та ООС.

Науково-педагогічні працівники кафедр брали участь в науковій і науково-технічній діяльності в якості виконавців наукових досліджень, що проводилися кафедрами та науковим центром університету, написанні наукових статей, навчальних посібників і науковому забезпеченні удосконалення навчального процесу з урахуванням бойового досвіду, набутого у ході проведення АТО та ООС.

Навантаження з наукових досліджень рівномірно розподілено між усіма науковими та навчальними підрозділами університету.

Загальні трудовитрати на виконання НДР склали 436626 люд/год, на виконання оперативних завдань було витрачено 138336 люд/год.

Курсанти та студенти університету залучалися до проведення досліджень в рамках науково-дослідних робіт за напрямком своєї спеціальності підготовки. Більшість з них 85% це курсанти та студенти, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем "магістр". Загальною кількістю змінного складу, що залучався до проведення науково-дослідних робіт – 521 особа.

Протягом 2018 року університет приймав участь у науково-технічному супроводженні 10 дослідно-конструкторських робіт та аванпроектів, 2 систем, 1 експерименту, робіт щодо продовження призначених показників зенітних керованих ракет (ЗКР) 5В55К(Р) (ЗРК С-300П), 5В27Д (ЗРК С-125М1), 9М83 ЗРК С-300В1, робіт щодо дослідження технічного стану зенітного ракетного комплексу С-200В з метою визначення можливості його ремонту.

Протягом 2018 року науковими та науково-педагогічними працівниками університету прийнято участь у випробуваннях нових (модернізованих) зразків озброєння і військової техніки:

підготовці та проведенні пусконаладжувальних робіт і попередніх випробувань виробу 9С162;

прийманні зразків посадкових прожекторів АПП-Д "Сяйво-Д", АПП-Н "Сяйво-Н", маяка імпульсного МІ "Фотон-МІ" та комплексу світлосигнального обладнання "Фотон" аеродромів державної авіації;

попередніх випробуваннях автоматизованого технологічного комплексу "Персонал-Командування";

льотних випробуваннях макетних зразків протикорабельних ракет, створених в рамках виконання ДКР шифр "Нептун";

дослідній експлуатації програмно-апаратного комплексу "Квазар";

державних випробуваннях модернізованої бойової машини 9А33БМД ЗРК "Оса-АКМ";

попередніх випробуваннях модернізованого рухомого радіовисотоміра ПРВ-16МА;

контрольно-льотних випробуваннях (бойових стрільбах) зенітних керованих ракет ЗРК "Куб" і "Тор";

випробуваннях спеціального наземного обладнання системи примусової посадки та реєстрації траєкторії польоту БпЛА "БАС-GPS";

комісії по прийманню відремонтованих ЗРК С-300ПТ – 1 № СТ0124П;

дослідницьких стрільбах ЗРК С-125-2Д-1;
державних випробуваннях твердотілого НВЧ підсилювача УВ-259УА;
державних випробуваннях інформаційно-аналітичної системи
"Персонал";

державних випробуваннях рухомого варіанту КЗА виробу 9С162 в рамках виконання заходів воєнно-наукового супроводження ДКР "Ореанда-ПС";

визначальних відомчих випробуваннях радіолокаційної станції РЛС-Х1-М "Око".

Протягом року проводились заходи наукового та науково-технічного супроводження виконання ДКР (шифри "Бджола-2", "Бумеранг", "Вежа", "Вертикаль-А", "Вмонтування-45", "Вмонтування-259", "ЗРК СД", "Ореанда-ПС", "Фенікс" та "Фенікс-1");

робіт щодо продовження призначених показників зенітних керованих ракет 5В27Д зенітного ракетного комплексу С-125М1 та його модернізації до рівня С-125-2Д-1;

експерименту зі створення та функціонування системи логістичного забезпечення ПС ЗС України;

робіт щодо продовження призначених показників зенітних керованих ракет 9М83 зенітного ракетного комплексу С-300В1;

робіт щодо продовження призначених показників зенітних керованих ракет 5В55К(Р) зенітного ракетного комплексу С-300П.

Фахівці університету у 2018 році приймали участь у проведенні досліджень на заходах підготовки військ (сил), у ході яких досліджувались питання удосконалення системи бойової підготовки та застосування військ (сил), бойового управління військами та озброєнням, експлуатації, ремонту, модернізації та продовження призначених термінів служби озброєння і військової техніки (**всього 58 заходів**).

Співробітники університету постійно залучаються до проведення моделювання застосування Повітряних Сил Збройних Сил України для забезпечення проведення ООС (АТО).

Результатом винахідницької та раціоналізаторської роботи у 2018 році є отримання особовим складом університету 40 патентів України на корисну модель. Винахідники університету у 2018 році на Всеармійському конкурсі "Кращий винахід року" вибороли **2 перших місця** в номінації "Авіаційна техніка та озброєння" та "Автомобільна техніка", **2 других місця** в номінації "Техніка зв'язку", **третьє місце** в номінації "Інженерна техніка та боєприпаси".

Воєнно-наукова робота курсантів та студентів є складовим елементом наукової роботи та тісно пов'язана з навчальним процесом в університеті. До складу воєнно-наукових товариств університету входить 35 гуртків чисельністю понад 1200 курсантів та студентів, які активно приймають участь в конкурсах, олімпіадах, конференціях, семінарах та інших наукових заходах, які проводяться Міністерством оборони України, Міністерством освіти і науки України та іншими закладами вищої освіти.

Метою наукової роботи курсантів та студентів університету є підвищення методологічної підготовки, розвиток наукового мислення, набуття навичок

дослідницької роботи, творчого підходу до вирішення задач бойового застосування та експлуатації озброєння і військової техніки, вивчення основ організації і проведення наукових досліджень.

Активна участь курсантів та студентів у науковій роботі сприяє зростанню наукового потенціалу університету, підвищенню ефективності наукових досліджень, удосконаленню лабораторно-випробувальної бази кафедр університету.

Протягом навчального року наукова робота курсантів та студентів в університеті проводилась за такими напрямками:

- математика, фізика, хімія;
- теоретична механіка;
- радіотехніка та телекомунікації;
- метрологія та вимірювальна техніка;
- дослідження аеродинамічних характеристик літальних апаратів різних схем;
- обґрунтування дій льотчика при відмовах авіаційної техніки та особливих випадках у польоті;
- удосконалення маневрених характеристик літаків та вертольотів;
- удосконалення засобів зв'язку літальних апаратів з командним пунктом;
- дослідження ефективності пілотажно-навігаційних комплексів;
- дослідження перспектив розвитку сучасних прицільно-навігаційних систем та зразків авіаційного озброєння;
- сучасні матеріали, які використовуються в конструкціях літаків та авіаційних двигунів;
- експлуатація зенітного ракетного озброєння та бойове застосування зенітних ракетних з'єднань та частин Повітряних Сил Збройних Сил України та військ ППО Сухопутних військ Збройних Сил України;
- удосконалення приймальних, передавальних та антенних пристроїв озброєння радіотехнічних військ Повітряних Сил Збройних Сил України;
- енергетичне забезпечення військ;
- електронна техніка та електронно-обчислювальні машини;
- комп'ютерна інженерія та управління;
- автоматизовані системи управління;
- методи, моделі та алгоритми інтелектуальних систем обробки інформації;
- військова історія;
- проблеми реформування і розвитку Збройних Сил України;
- актуальні проблеми педагогіки та психології і їх значення для військової теорії та практики.

Курсанти та студенти університету брали активну участь у всеукраїнських та регіональних конкурсах наукових робіт.

Згідно з наказом Міністра освіти і науки України від 10.10.2017 №1364 "Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2017-2018 навчальному році" курсанти університету прийняли активну участь у конкурсі та подали 56 наукових робіт

до конкурсних комісій вищих навчальних закладів України в дванадцяти одній галузі наук.

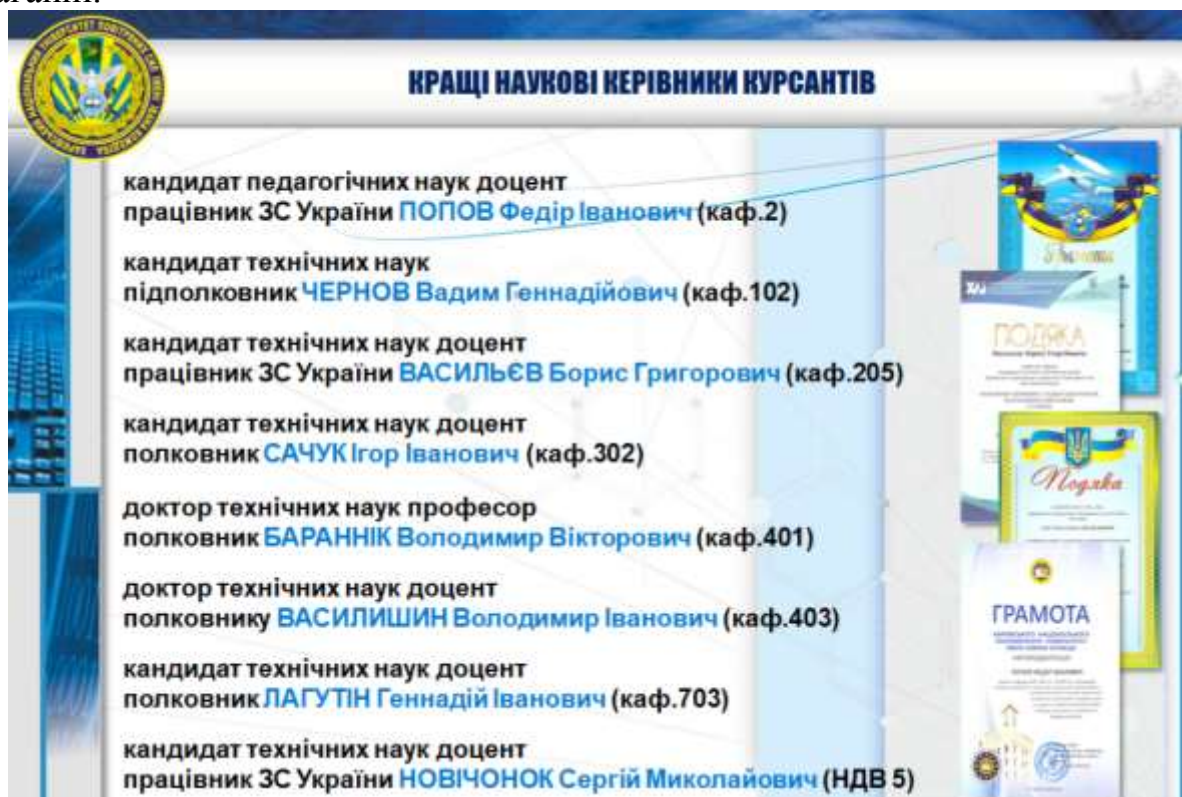
Одинадцять курсантів університету стали переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт в восьми галузях науки та отримали дипломи.:

I ступеня у галузях "Авіаційний транспорт" та "Пожежна безпека";

II ступеня у галузях "Військові науки", "Кібербезпека" та "Телекомунікації";

III ступеня у галузях "Авіаційна та ракетно-космічна техніка", "Радіотехніка" та "Електротехніка та електромеханіка".

у Першому національному Хакатоні в галузі безпеки і оборони України 2018, команда Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба "MITI Hedgehogs" зайняла третє місце в комбінованому змаганні.

6.2. Форми та зміст наукового співробітництва з військами (силами), іншими закладами та організаціями Збройних Сил України, а також інших міністерств і центральних органів виконавчої влади.

Наукове співробітництво університету здійснювалось на підставі керівних документів з наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України та договорів (меморандумів, угод) про партнерство і співробітництво університету з іншими вищими навчальними закладами, науковими установами та виробничими підприємствами у формах сумісного виконання науково-дослідних робіт, роботах з воєнно-наукового супроводження ДКР, участі у наукових конференціях, науково-методичних семінарах та нарадах, наданні взаємодопомоги при виконанні наукових досліджень тощо.

Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба є одним з співзасновників Науково-випробувального комплексу (НВК) та постійним членом Ради НВК (до складу якої також входять Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України, Державний науково-дослідний інститут авіації, Державний науково-дослідний інститут випробування і сертифікації озброєння та військової техніки, Науково-дослідний центр Збройних Сил України "Державний океанаріум". Засідання Ради НВК відбуваються щоквартально, а рішення що на них приймаються є обов'язковими для виконання всіма членами НВК.

На регіональному рівні університет:

є членом Інноваційного регіонального аерокосмічного кластеру "Мехатроніка", що об'єднує виробничі підприємства, вищі навчальні заклади та науково-дослідні установи аерокосмічної спрямованості, розташовані на сході України, незалежно від їх відомчої підпорядкованості;

взаємодіє з виробничими підприємствами та вищими навчальнимикладами Харківщини в межах Оборонного кластеру Харківського університетського консорціуму УНІКОН та Інноваційно-освітнього кластеру "Агротехніка" Харківського університетського консорціуму УНІКОН.

Протягом 2018 року університет за напрямками своєї діяльності приймав участь у заходах наукового співробітництва з:

Національним університетом оборони України;

Центральним науково-дослідним інститутом Збройних Сил України;

Центральним науково-дослідним інститутом озброєння та військової техніки Збройних Сил України;

Державним науково-дослідним інститутом авіації;

Державним науково-випробувальним центром Збройних Сил України;

Національною академією сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного;

Військовою академією м. Одеса;

Національною академією Національної гвардії України;

Метрологічним центром військових еталонів Збройних Сил України;

Національним центром управління та випробування космічних засобів та Головним центром спеціального контролю (філією Національного центру управління та випробування космічних засобів);

Державним підприємством обслуговування повітряного руху України (Укранерорух);

Державним концерном "Укроборонпром";

Державним підприємством "Конструкторське бюро "Південне";

Державною акціонерною холдінговою компанією "Артем";

Державним підприємством "Центральне конструкторське бюро "Протон";

Державним підприємством "Державне Київське конструкторське бюро "Луч";

Державним підприємством "Науково-дослідний інститут радіолокаційних систем "Квант-Радіолокація";

Державним підприємством "Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро "Прогрес" імені А.І. Івченко";

Публічним акціонерним товариством "Мотор-Січ";

Державним підприємством "Антонов";

Інститутом проблем штучного інтелекту Національної Академії Наук України;

Головним центром спеціального контролю Державного космічного агентства України;

Інститутом іоносфери Національної Академії Наук України та Міністерства освіти і науки України;

Інститутом надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля Національної Академії Наук України;

Науковим-технологічним комплексом "Інститут монокристалів" Національної Академії Наук України;

Національним науковим центром "Харківський фізико-технічний інститут" Національної Академії Наук України;

Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка Національної Академії Наук України;

Інститутом фізики напівпровідників імені В. Є. Лашкарьова НАН України;

Інститутом космічних досліджень Національної Академії Наук України та Національної космічної агенції України;

Головною астрономічною обсерваторією Національної Академії Наук України;

Харківським Державним авіаційним виробничим підприємством;

Державним підприємством "Одеський авіаційний завод";

Державним підприємством "Чугуївський авіаційний ремонтний завод";

Запорізьким державним авіаційним ремонтним заводом "МіГремонт";

Державним підприємством "Львівський державний авіаційно-ремонтний завод";

Державним підприємством "Конотопський авіаремонтний завод "Авіакон";

Державним підприємством "Миколаївський авіаремонтний завод "НАРП";

Дочірнім підприємством "171 Чернігівський ремонтний завод";

Державним підприємством "Завод 410 цивільної авіації";

Державним підприємством "Харківський машинобудівний завод "ФЕД";

Державним підприємством "Науково-дослідний інститут радіоелектронної техніки";

Державним підприємством "Радіовимірювач";

Державним підприємством "Орізон-навігація";

Державним підприємством "Львівський радіоремонтний завод";

Державним підприємством "Балаклійський ремонтний завод";

Державним підприємством "Харківське конструкторське бюро по машинобудуванню імені О.О. Морозова";

Державним підприємством "Харківський бронетанковий завод";

Державним підприємством "Луцький ремонтний завод "Мотор";

Державним підприємством "Жулянський машинобудівний завод "ВІЗАР";

Державним підприємством "Харківський авторемонтний завод "ХАРЗ";

Державним підприємством "Харківське агрегатне конструкторське бюро";

Казенним підприємством "Науково-виробничий комплекс "Іскра";

Казенним підприємством "Зміївський ремонтний енергомеханічний завод";

Акціонерним товариством "Науково-дослідний інститут лазерних технологій";

Товариством з обмеженою відповідальністю (ТОВ) "Науково-виробниче підприємство "Аеротехніка-МЛТ";

ТОВ "Інститут електромагнітних досліджень";

ТОВ "Науково-виробниче об'єднання "ABIA";

ТОВ "РАДІОНІКС";

ТОВ "Маркет-Матс";

Інститутом радіофізики імені О.Я. Усікова НАН України;

Інститутом проблем машинобудування імені А.М. Підгорного НАН України;

Національним авіаційним університетом;

Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна;

Харківським національним аерокосмічним університетом імені М.Є. Жуковського ("ХАІ");

Харківським національним університетом радіоелектроніки;

Національним технічним університетом "Харківський політехнічний інститут";

Харківським національним автомобільно-дорожнім університетом;

Вінницьким національним технічним університетом;

Харківським національним медичним університетом;

Сумським державним університетом та іншими.

6.3 Результати підготовки науково-педагогічних кадрів. Наукове зростання посадових осіб керівного складу та НІНІ.

Підготовка науково-педагогічних і наукових кадрів (НПНК) у Харківському національному університеті Повітряних Сил здійснюється в докторантурі, ад'юнктурі та шляхом самостійного здобуття.

Процес підготовки в докторантурі та ад'юнктурі Харківського національного університету Повітряних Сил здійснювався відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.1999 №309 "Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів", "Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)", затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261, Інструкції про організацію підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у Збройних Силах України, введеної в дію спільним наказом Міністра оборони України та Міністра освіти і науки України від 30.06.2000 № 194/265, та "Особливостей підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих військових навчальних закладах (науково-дослідних установах) Міністерства оборони України", затверджених наказом Міністра оборони України від 24.02.2017 №115.

Докторантура та ад'юнктура Харківського національного університету Повітряних Сил функціонує відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.06.2005 № 379 та наказу Міністра освіти і науки, молоді та спорту України від 26.10.2012 року № 1204 за наступними спеціальностями:

у докторантурі:

05.22.13 – навігація та управління рухом;

09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії (філософські науки);

20.01.01 – воєнне мистецтво;

20.02.12 – військова кібернетика, системи управління та зв'язок (військові і технічні науки);

20.02.14 – озброєння і військова техніка (технічні науки);

20.02.15 – гідроаеродинаміка, динаміка руху та маневрування бойових засобів (технічні науки);

в ад'юнктурі:

05.22.13 – навігація та управління рухом;

05.12.17 – радіотехнічні та телевізійні системи;

05.13.06 – інформаційні технології;

09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії (філософські науки);

20.01.01 – воєнне мистецтво;

20.02.12 – військова кібернетика, системи управління та зв'язок (військові і технічні науки);

20.02.14 – озброєння і військова техніка (технічні науки);

20.02.15 – гідроаеродинаміка, динаміка руху та маневрування бойових засобів (технічні науки).

У зв'язку з введенням в дію постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 №261 нового Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) в Харківському національному університеті Повітряних Сил здійснено перехід на нову систему підготовки на науковому рівні "докторів наук" та навчання на третьому освітньо-науковому рівні "доктора філософії".

Відповідно до наказу Міністра освіти і науки від 23.06.2016 №707 університетом проведено розширення освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні "доктора філософії" за наступними спеціальностями:

123 Комп'ютерна інженерія;

172 Телекомунікації та радіотехніка;

253 Військове управління (за видами збройних сил);

255 Озброєння та військова техніка;

272 Авіаційний транспорт.

Також відповідно до рішень вченої ради Харківського національного університету Повітряних Сил (протокол від 19.07.2016 №11 та від 20.12.2016 №21), що затверджені наказами начальника Харківського національного університету Повітряних Сил від 10.08.2016 №1415 та від 23.12.2016 №2388 у Харківському національному університеті Повітряних Сил відкрита докторантура за наступними спеціальностями:

053 Психологія;

123 Комп'ютерна інженерія;

172 Телекомунікації та радіотехніка;

253 Військове управління (за видами збройних сил);

255 Озброєння та військова техніка;

272 Авіаційний транспорт.

В університеті забезпечена діяльність докторантури штатною чисельністю 4 посади та ад'юнктури – 20 посад (з метою забезпечення підготовки ад'юнктів на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти в університеті у 2018 році розширено штат ад'юнктури на 5 посад). За списком в докторантурі проходять підготовку 3 офіцери, в ад'юнктурі – 14 офіцерів. Здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою – 64 особи.

В університеті працюють 3 спеціалізовані вчені ради, яким надано право проводити захист докторських дисертацій та кандидатських дисертацій за військовими та технічними науками.

Спеціалізовані вчені ради СРД64.702.01, СРД64.702.02, СРД64.702.03 створені в університеті наказом Міністра освіти і науки України від 26.06.2017 №5-дск з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій з грифом "таємно" на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук за спеціальностями 20.01.01 – воєнне мистецтво, 20.02.12 – військова кібернетика, системи управління та зв'язок та 20.02.14 – озброєння і військова техніка, 05.13.06 – інформаційні технології, 05.22.13 – навігація та управління рухом, 05.12.17 – радіотехнічні та телевізійні системи. Термін повноважень спецрад до 31.12.2019.

У 2018 році співробітниками університету захищено **4 докторські та 12 кандидатських дисертацій**, з яких 5 в галузі військових наук (1 докторська, 4 кандидатські) та 11 в галузі технічних наук (3 докторські, 8 кандидатських).

У 2018 році підготовку в ад'юнктурі закінчили 5 офіцерів, з яких 4 захистили дисертації, ще 1 дисертаційна робота подана до розгляду у спеціалізовану вчену раду СРД64.702.02.

В рамках підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації для заміщення посад наукових та науково-педагогічних кадрів в університеті випускники докторантури та ад'юнктури призначені на посади наукових та науково-педагогічних кадрів університету заміщення яких передбачає наявність наукового ступеня.

На сьогодні науковий потенціал університету складає 64 докторів наук та

422 кандидати наук, серед яких налічується 56 професорів, 274 доцентів та 99 старших наукових співробітників.

6.4 Хід розробки та впровадження системи інформаційного забезпечення університету.

В університеті постійно видається чотири наукових видання, що входять до переліків наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з військових та технічних наук:

Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України;

Системи обробки інформації;

Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил;

Системи озброєння і військова техніка.

PERIODIC SCIENTIFIC PUBLICATIONS OF THE UNIVERSITY

Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України	Системи обробки інформації	Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил	Системи озброєння і військова техніка
ICV (Index Copernicus Value) – 51.52	ICV (Index Copernicus Value) – 58.10	ICV (Index Copernicus Value) – 51.55	ICV (Index Copernicus Value) – 52.90

Періодичні видання університету індексуються міжнародними бібліометричними та наукометричними базами даних: Academic Resource Index; Google Scholar; Index Copernicus; Open Academic Journals Index; Scientific Indexed Service; Universal Impact Factor.

Ведеться робота щодо включення періодичних видань університету до бібліографічної та реферативної бази даних **Web of Science** та **Scopus**. А також включення в наукометричну систему DOAJ та електронні бібліотеки світу (Берлін, Гарвард, Нью-Йорк).

Наукові видання університету зареєстровані та своєчасно розміщуються у електронній базі наукових видань Державної бібліотеки імені Вернадського та індексуються міжнародними бібліометричними та наукометричними базами даних: Ulrich's Periodicals Directory, Cross Ref, Index Copernicus, General Impact Factor, Scientific Indexed Service, Cite factor, Research Bib, DOAJ, Orcid, Academic Resource Index, Google Scholar.

Ведеться робота щодо включення періодичних видань університету до бібліографічної та реферативної бази даних **Web of Science** та **Scopus**.

Керівний склад університету, факультетів та кафедр, наукові підрозділи

(науково-організаційний відділ, науково-дослідні відділи наукового центру Повітряних Сил університету), змінний склад - докторанти, ад'юнкти, курсанти, студенти брали активну участь у науково-технічних конференціях, семінарах та конкурсах, у розробці наукових праць.

Протягом року в університеті науковим і науково-педагогічним складом університету підготовлено та опубліковано 12 монографій, 3 підручники, 1 довідник, 24 навчальних посібника, 59 навчально-методичних та навчально-наочних посібників, 83 звітів про НДР, 510 наукових статей, випущено 16 випусків журналів та збірників наукових праць університету.

В університеті щорічно проводяться **науково-технічні конференції** та семінари, так у 2018 році в університеті було проведено:

XIV наукову конференцію "Новітні технології – для захисту повітряного простору";

XIV наукову конференцію курсантів та студентів Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба;

науково-практичну конференцію "Сучасна війна: гуманітарний аспект";

льотно-методичну конференцію;

конференцію з безпеки польотів;

міжнародний науковий семінар Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба з питань розвитку наукової діяльності відповідно до стандартів НАТО;

семінар з актуальних питань запровадження ідеологічної і військово-патріотичної складових у освітньо-виховному процесі;

круглий стіл Малої наукової конференції курсантів та студентів молодших курсів Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба "The invention I consider to be the most significant in the human history (Винахід, який я вважаю значним в історії людства)";

науковий семінар Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба "Інформаційна агресія Російської Федерації проти України";

постійно діючий експертний семінар здобувачів наукового ступеня кандидата наук.

Протягом 2018 року науковий і науково-педагогічний склад університету прийняв участь у 67 наукових конференціях та семінарах (втому числі в 23 міжнародних).

НАУКОВІ КОНФЕРЕНЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

Наукова конференція "Перспективи розвитку інформаційно-комунікаційних систем Повітряних Сил Збройних Сил України" (15.09.2017);

Науково-практична конференція "Обґрунтування доцільний шляхів вирішення проблемних питань експлуатації та застосування новітніх (модернізованих) зразків озброєння та військової техніки (підрозділами) повітряних Сил Збройних Сил України, підготовка фахівців для їх використання" (25.10.2017-27.10.2017);

Молодіжна науково-практична конференція "Роль фундаментальних наук у розвитку військових та промислових технологій: очима молоді" (14.11.2017);

Льотно-методична конференція (19.12.2017);

Конференція з безпеки польотів (20.02.2018);

Семінар з актуальних питань запровадження ідеологічної і військово-патріотичної складових у освітньо-виховному процесі (14.03.2018);

XIV наукова конференція "Новітні технології – для захисту повітряного простору" (11.04.2018-12.04.2018);

XIV наукова конференція курсантів та студентів Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (03.05.2018-04.05.2018);

Круглий стіл Малої наукової конференції курсантів та студентів молодших курсів Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба "The invention I consider to be the most significant in the human history (винахід, який я вважаю значним в історії людства)" (03.05.2018-04.05.2018);

Науково-практична конференція "Сучасна війна: гуманітарний аспект" (31.05.2018-01.06.2018).

Найвагомішим з перелічених подій для університету стало проведення XIV наукової конференції Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба "Новітні технології – для захисту повітряного простору", на пленарних та секційних засіданнях якої 11 і 12 квітня 2018 року було заслухано та обговорено 527 наукових доповідей і повідомлень. Був виданий збірник тез доповідей Чотирнадцятої наукової конференції Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба "Новітні технології – для захисту повітряного простору", в якому наведено 876 тез пленарних та секційних доповідей, які були підготовлені 1683 авторами. В роботі конференції прийняли участь 969 учасників, у тому числі представники 58 військових частин, вищих навчальних закладів, наукових установ та підприємств міст Києва, Харкова, Вінниці, Львова, Одеси, Чернігова, Запоріжжя, Миколаєва, Василькова та ін..

В університеті функціонує науково-технічна рада, до складу якої входять провідні вчені університету. Робота науково-технічної ради організована за трьома секціями:

- 1) секція з питань розвитку оперативного мистецтва, систем управління, військової кібернетики та зв'язку Повітряних Сил Збройних Сил України;
- 2) секція з питань розвитку озброєння та військової техніки Повітряних Сил Збройних Сил України;
- 3) секція з питань розвитку теорії радіолокації, радіонавігації та побудови спеціальних радіотехнічних засобів і систем.

Науково-технічна рада здійснює координацію наукової і науково-технічної діяльності та підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів в університеті. На засіданнях науково-технічної ради університету розглядаються питання щодо експертного оцінювання планів наукової і науково-технічної діяльності університету, аналізу результатів їх виконання, підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів, а також питання щодо оптимізації організаційно-штатної структури наукових підрозділів університету та забезпечення інтеграції освіти і науки в університеті.

7. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНО-МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ

План розвитку та вдосконалення навчальної матеріально-технічної бази Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба на 2018 роки в університеті виконується. Питання реалізації та вдосконалення навчальної матеріально-технічної бази розглядаються Вченою радою з метою впровадження у навчальний процес нових технологій навчання і підвищення рівня його ефективності.

За 2018 року було проведено наступні заходи щодо удосконалення навчально-матеріальної бази:

- створено 8 спеціалізованих класів, проведено поточний ремонт 19 аудиторій;

- створено лінгафонну аудиторію на кафедрі авіаційної англійської мови;

- створено та обладнано клас імітаційного моделювання бойового застосування підрозділів протиповітряної оборони;

- проведено вдосконалення військового стрільбища у с. В.Проходи (обладнання мішеного поля, ремонт будівлі для зберігання зброї, будівництво польових класів, інженерне обладнання);

- проведено роботи щодо вдосконалення спортивної бази університету (проведено поточний ремонт фасаду спорткомплексу та басейну у ВМ №6, спортивного залу у ВМ №2, створено майданчики для гри у баскетбол та волейбол, смугу перешкод за стандартом НАТО);

- отримано та розгорнуто комплексний тренажер літака Л-39 та 3 тренажера ПЗРК "Ігла";

- підключено до інформаційних мереж ВМ №6 (спорткомплекс, їдальня);

- проведено ремонт казарми під розміщення військовослужбовців жінок молодших курсів;

- проведено ремонт казарми для розміщення курсантів інженерно-авіаційного факультету;

- проведено ремонт обіднього залу 2-го поверху курсантської їдальні у ВМ №6, продовжується реконструкція їдальні у ВМ №2;

- проведено ремонт 3 поверху гуртожитку «Зірка» для розміщення слухачів курсів підвищення кваліфікації та іноземних військових фахівців.

Протягом 2018 року отримане наступне ОВТ:

Найменування	Кількість
Зенітна самохідна установка ЗСУ-23-4М «Шилка»	1
Башта 2А10 до виробу ЗСУ-23-4М «Шилка»	4
Класний зразок ЗРК «Стріла-10М»	1
Бойова машина ЗРК «Оса-АКМ»	1
Модульний електронний тренажер стрільця-зенітника ПЗРК типу «Ігла»/«Ігла-1»	2
Тренажер стрільця-зенітника ПЗРК «Ігла»	1
Гусеничний тягач МТЛБ-АТ	2
Вантажні автомобілі ЗіЛ-131	4
Протягом 2018 року на державних підприємствах відремонтовано 25 одиниць чарунок та блоків зі складу ЗРК «С-300», а також ремонт 9 блоків зі складу ЗРК «БУК», проведений ремонт бойової машини ЗРК «Оса-АКМ»	
Навчальною авіаційною бригадою отримано із ремонтних підприємств 5 літальних апаратів (1 Л-39, 3 Мі-2, 1 Мі-8), з інших військових частин Повітряних Сил отримано 3 Л-39	

З більшості спеціальностей та спеціалізацій підготовки факультети і кафедри забезпечені необхідними для проведення навчального процесу зразками озброєння та військової техніки, тренажерами й установками.

Забезпеченість озброєнням та військовою технікою факультетів університету складає:

ОВТ зенітно-ракетних військ:	
навчально-бойовими зразками	100 %
класними зразками	100 %
ОВТ ППО Сухопутних військ:	
навчально-бойовими зразками	89 %
класними зразками	80 %
ОВТ радіотехнічних військ:	
Навчально-бойовими зразками	100%
класними зразками	100%

Матеріально-технічна база забезпечення навчального процесу включає: 26 лекційних аудиторій; 74 навчальних класів; 41 навчальних лабораторій; 151 спеціалізованих класів; 15 комп'ютерних класів; 3 мовні лабораторії; 1 центр імітаційного моделювання; 2 навчальних командних пункти; 1 стадіон; 1 спортивний комплекс з басейном; 3 тири (з них 2 мультимедійних); 9 спортивних залів; 4 спортивних майданчиків; 4 бібліотеки; 3 читальних зали; 4 стройових плаців; 1 редакційно-видавничий відділ та друкарня; 1 навчально-виробнича майстерня.

До послуг тих, хто навчається є бібліотеки, в яких налічується близько 700 тисяч примірників підручників, наукових журналів і інших друкованих видань за тематикою навчання і наукових досліджень. Більшість підручників та навчальних посібників, якими користуються курсанти, підготовлена науково-педагогічними працівниками університету і відповідає вимогам щодо забезпечення освітнього процесу підручниками та навчальними посібниками.

В 2018 році до книжкового фонду бібліотеки надійшло 4844 екземпляри літератури.

Всі спеціальності та спеціалізації підготовки факультетами і кафедрами в повному обсязі забезпечені необхідними для проведення навчального процесу зразками озброєння та військової техніки, тренажерами й установками. Основу навчальної матеріально-технічної бази військово-спеціальних кафедр, навчального тренажного комплексу університету, тренажерного комплексу льотного факультету складає авіаційна техніка 3-4 покоління.

Комплексні автоматизовані лабораторії та спеціалізовані класи укомплектовані необхідним обладнанням, зразками авіаційної техніки, які дають змогу курсантам і слухачам придбати необхідну практичну підготовку за фахом.

Організація практичної підготовки курсантів здійснюється на навчально-тренувальних комплексах факультетів та університету.

Незважаючи на важке положення, що склалась із забезпеченням майном та витратними матеріалами, особовим складом університету проведена велика робота по виготовленню та модернізації лабораторного обладнання, тренажерів, стендів та схем, ремонту навчальних класів та службових приміщень та місць загального користування, створенням сучасної спортивної бази.

В університеті є в наявності 3 мультимедійних тири - на кафедрі УПД, військовому коледжі сержантського складу та військово-юридичному факультеті національної юридичної академії.

За 2018 рік силами особового складу інформаційно-обчислювального центру було виконано:

1. Розширення функціональності сайту університету (автоматизація обробки наукових праць та авторів).
2. Проведення магістральної волоконно-оптичної лінії зв'язку (ВОЛЗ) між військовим містечком № 1 (вул. Сумська) та військовим містечком № 2 (вул. Клочківська) для розширення інформаційних мереж університету.

3. Підключення будівель ВМ-2 до інформаційних мереж університету за допомогою ВОЛЗ.

Для загартовування фізичних та професійних якостей особового складу є стадіон, плавальний басейн, спортивні зали за видами спорту, футбольний та баскетбольний майданчик, гімнастичне містечко, стрілецький та інтерактивний тири та інше. Працюють секції практично з усіх видів спорту, заняття в яких проводять 1 майстер спорту міжнародного класу, 1 заслужений майстер спорту, 2 заслужених тренера України, 8 майстрів спорту.

Серед основних здобутків у галузі фізичного виховання та спорту Харківського національного університету Повітряних Сил у 2018-2019 навчальному році є:

1 місце на Чемпіонаті Світу з військово-спортивних багатоборств, розділ: “Бойове двоборство”, 30.11-02.12 2018 року (м. Харків);

2 місце на відкритий регіональний Чемпіонат Європи з аеронавтичного багатоборства, 8-12 жовтня 2018 року м. Уппсала, Швеція;

1 місце на Міжнародних змаганнях СІЗМ з гирьового спорту між військовослужбовцями, 23-26 жовтня м. Каунас, Литва;

1 місце на Чемпіонат України з багатоповторного жиму лежачи RAW 100%, 04 листопада 2018 року, м. Харків;

2 місце на Чемпіонаті України серед студентів закладів вищої освіти з армспорту, 17-18 листопада 2018 року, м. Полтава;

2 місце на Чемпіонат України з сучасного п’ятиборства, у приміщенні серед дорослих, молоді, юніорів та юнаків до 19 років, 28.11-01.12 2018 року м. Харків;

2 місце на Кубку України з рукопашного бою, 12-14 жовтня 2018 року, м. Полтава;

1 місце на Спартакіаді Збройних Сил України, військове п’ятиборство (СІЗМ), 23-26 жовтня 2018 року м. Львів;

2 місце на Спартакіаді Збройних Сил України, гирьовий спорт, 12-15 листопада 2018 року м. Житомир.

Протягом року чотирьом курсантам та двом офіцерам університету присвоєно спортивне звання “Майстер спорту України”.

З урахуванням досвіду застосування військ в АТО (ООС) збільшено кількість занять з розділах фізичної підготовки “Рукопашний бій”, воєнізований крос на 3 км зі стрільбою та метанням гранати. Введено новий предмет спеціалізованої фізичної підготовки “БАРС”.

Дані заходи дали можливість більш активному розвитку та удосконаленню військово-прикладних навичок у курсантів та військовослужбовців постійного складу.

У 2019 році на заходи розвитку спортивної бази сплановано 1 800 тис.грн. Додаткова потреба для завершення обладнання спортивного залу на військовому містечку № 2 складає 344 тис.грн.

8. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

В цілому, стан бойової та мобілізаційної готовності, військового та морального виховання, укомплектованість особовим складом, рівень навчальної, методичної та наукової роботи, навчально-матеріальної бази та професійної підготовки особового складу дозволяє проводити підготовку курсантів за навчальними планами та програмами відповідно до вимог професійних стандартів підготовки визначених замовником з урахуванням досвіду застосування військ в операції об'єднаних сил та збройних конфліктах.

Пропозиції щодо подальшого удосконалення освітнього процесу, змісту навчання та якості підготовки офіцерських кадрів:

- провадження освітньої діяльності на високому рівні якості, що забезпечує здобуття військовими фахівцями тактичного рівня вищої освіти відповідного ступеня згідно з стандартами вищої військової освіти;

- виконання рішень колегій Міністерства оборони України та науково-практичних конференцій з питань вдосконалення військової освіти;

- регулярне внесення змін та приведення змісту і технологій навчання у відповідність до сучасних завдань ЗС України та вимог замовників на підготовку фахівців з врахування особливостей гібридного характеру сучасних збройних конфліктів, досвіду застосування військ (сил) в АТО та ООС та сучасного досвіду бойової підготовки військ;

- впровадження в освітній процес передових методик підготовки та сучасних форм навчання, що застосовуються в передових країнах – членах НАТО з метою забезпечення сумісності з євроатлантичними стандартами;

- вдосконалення практичної складової навчання, активне та інтенсивне використання польової та полігонної бази, навчально-тренувальних комплексів, командних пунктів, діючих та нових зразків ОВТ, тренажно-імітаційних моделей та сучасного програмного забезпечення, можливостей військових частин Харківського гарнізону та підприємств ДК «Укроборонпром»;

- продовження практики проведення випускних екзаменів, щосеместрових комплексних тактико-спеціальних (тактико-стройових) занять (навчань) занять з курсантами старших курсів на єдиному тактичному фоні та з опануванням первинних посад за фахом та відпрацюванням питань взаємодії різних родів військ, організації розвідки та різних видів забезпечення, підтримання та вдосконалення загальновійськових навичок, організації повсякденної діяльності в польових умовах (у т.ч. в різні пори року, в нічний час та в умовах незнайомої місцевості);

- залучення курсантів під час практик та стажувань, та науково-педагогічних працівників до навчань, заходів бойової підготовки, а також заходів відновлення боєздатності та бойового злагодження тактичних підрозділів за фахом;

- вдосконалення системи підготовки фахівців льотних спеціальностей для ПС та армійської авіації СВ ЗС України та запровадження підготовки сертифікованого авіаційного персоналу за стандартами ICAO та ЄС;

вдосконалення та нарощення можливостей з підготовки фахівців з експлуатації безпілотних авіаційних комплексів (БпАК) оперативно-тактичного та стратегічного класів;

вдосконалення змісту та методики проведення занять з спеціальної фізичної підготовки та загальновійськових навчальних дисциплін відповідно до вимог Бойової армійської системи (БАрС);

вдосконалення змісту та форм проведення всіх видів курсової підготовки фахівців з військ, підготовки штабів батальйонів (дивізіонів) в повному складі;

впровадження технологій дистанційного навчання, нарощення можливостей системи інформаційного забезпечення освітнього процесу та наповнення інформаційно-комп'ютерної системи університету, Moodle, електронної бібліотеки;

вдосконалення системи відбору та підготовки науково-педагогічних кадрів, підвищення їх кваліфікації шляхом стажування в військах, участі в ООС та навчаннях військ, навчання на курсах, впровадження механізмів змагальності та підвищення мотивації на активну роботу на основі системи рейтингування науково-педагогічних (педагогічних) працівників за підсумками освітньої діяльності;

інтенсифікація участі курсантів та науково-педагогічних працівників університету в заходах міжнародного військового співробітництва та навчаннях, конференціях, семінарах, тренінгах в ВВНЗ країн партнерів, у тому числі у рамках програми НАТО "Удосконалення військової освіти" (DEEP), публікацій статей в фахових закордонних виданнях;

проведення роботи з замовниками на підготовку військових фахівців з питань забезпечення справності ОВТ та оновлення навчальної матеріально-технічної бази, постачання достатньої кількості сучасних тренажерних комплексів та систем моделювання, удосконалення навчальної матеріально-технічної бази університету з метою забезпечення відповідності її сучасному стану військ;

постійний аналіз проходження служби випускників університету (у тому числі в системі курсової підготовки), їх досягнень та проблем, своєчасне корегування змісту навчання;

підвищення кількісних та якісних показників діяльності факультетів та кафедр, підвищення консолідованого рейтингу університету в системі вищих навчальних закладів України;

впровадження нових стандартів вищої освіти та професійних стандартів для підготовки військових фахівців усіх рівнів за новим переліком галузей знань та спеціальностей;

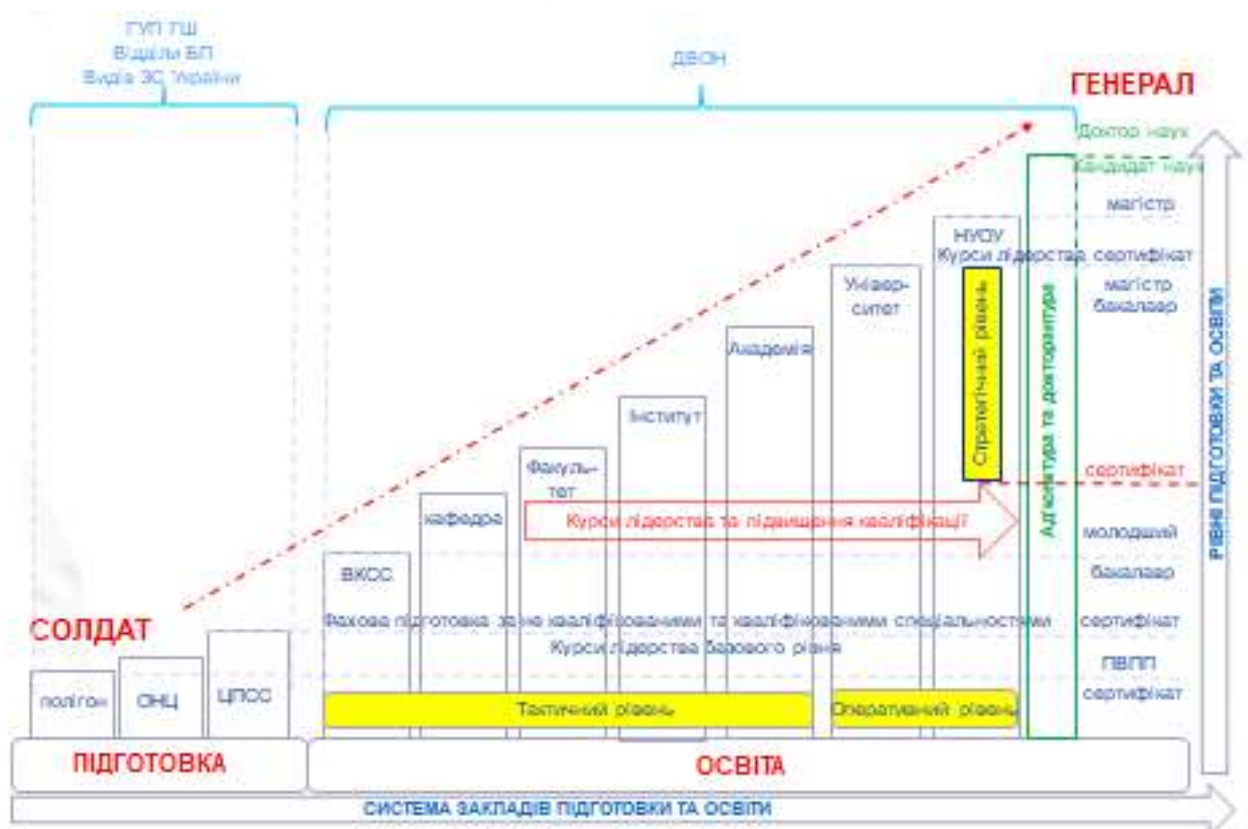
оновлення робочих програм навчальних дисциплін, вдосконалення практик і військового стажування з метою забезпечення відповідності застосування ЗС України, положенням сучасного воєнного мистецтва, досвіду у міжнародних миротворчих операціях і навчаннях, локальних збройних конфліктів та досвіду АТО та ООС, завданням, що стоять перед військовими частинами та підрозділами;

вдосконалення системи збору, аналізу та доведення інформаційно-аналітичних матеріалів щодо досвіду застосування військ (сил) та інших звітних інформаційних документів з метою забезпечення їх актуальності і практичної корисності;

вивчення, узагальнення та розповсюдження передового досвіду, досвіду бойової підготовки військ (сил), виконання бойових завдань під час АТО та ООС, результатів наукових досліджень у освітньому процесі;

взаємодію з керівним складом органів військового управління щодо проведення навчальних занять в університеті з актуальних питань застосування військ (сил) в сучасних умовах, перспектив розвитку військ (сил) та організації проведення практик, стажувань, участі викладачів в заходах бойової підготовки та ООС, ротації викладачів;

СИСТЕМА ПОБУДОВИ ОСВІТИ ТА КАР'ЄРИ

забезпечення навчальних дисциплін підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій та іншою актуальною навчально-методичною літературою, яка враховує досвід застосування військ у проведенні АТО та ООС;

За результатами роботи університет в 2018 році покладені на нього завдання в цілому виконав.

**ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА У 2018 РОЦІ**

№	Показник	Значення
1	Кількість штатних співробітників, яким присуджені звання «Заслужений діяч науки і техніки», «Заслужений працівник освіти» і прирівняні до них звання за профілем ЗВО у 2018 році	2
2	Загальна кількість штатних співробітників - академіків НАН України в 2018 році	-
3	Загальна кількість штатних співробітників - членів кореспондентів НАН України в 2018 році	-
4	Загальна кількість штатних співробітників - академіків державних галузевих академій наук у 2018 році	-
5	Загальна кількість штатних співробітників - членів-кореспондентів державних галузевих академій наук у 2018 році	-
6	Кількість штатних співробітників, нагороджених державними преміями (<i>Науки і техніки, ім. Т.Г. Шевченка</i>) в 2018 році	-
7	Кількість захищених докторських дисертацій штатними співробітниками ЗВО у 2018 році	4
8	Кількість захищених кандидатських дисертацій штатними співробітниками ЗВО у 2018 році	17
9	Кількість патентів на винаходи, промислові зразки, корисні моделі, отриманих ЗВО у 2018 році	58
10	Кількість студентів, переможців та призерів міжнародних олімпіад (конкурсів) у 2018 році	4
11	Кількість студентів, переможців та призерів загальноукраїнських олімпіад (конкурсів) у 2018 році	34
12	Кількість штатних науково-педагогічних працівників	876
13	Кількість студентів денної форми навчання	4878
14	Кількість іноземних студентів денної форми навчання	157
15	Кількість штатних професорів	56
16	Кількість штатних доцентів	274
17	Кількість штатних докторів наук	64
18	Кількість штатних кандидатів наук	422
19	Кількість випускників, що отримали в 2018 році диплом бакалавра	702
20	Кількість випускників, що отримали в 2018 році диплом спеціаліста	-
21	Кількість випускників, що отримали в 2018 році диплом магістра	495
22	Кількість Європейських програм (<i>Erasmus+</i>), діючих у 2018 році, за якими Ваш навчальний заклад виграв гранти (<i>в таблиці вказати кількість а на окремому аркуші по кожному проекту: - його назву; короткий опис (до 500 знаків), відкрите джерело інформації (Інтернет ресурс або інше)</i>)	-
23	Кількість Європейських програм (<i>Horizon 2020</i>), діючих у 2018 році, за якими Ваш навчальний заклад виграв гранти	-
24	Кількість діючих у 2018 році проектів, що фінансуються NATO у рамках	-

№	Показник	Значення
	Програми «Наука заради миру і безпеки», в яких Ваш університет приймав участь (в таблиці вказати кількість а на окремому аркуші по кожному проекту: - його назву; короткий опис (до 500 знаків), відкрите джерело інформації (Інтернет ресурс або інше))	
25	Загальна кількість діючих у Вашому навчальному закладі в 2018 році міжнародних освітніх програм подвійних дипломів (український + закордонний дипломи)	-
26	Загальний обсяг фінансування (тис. грн.) наукової діяльності університету (сума бюджетних коштів та спецфонду на науку) в 2018 році	78830/0
27	Перелік стартапів університету, опублікований у відкритих джерелах інформації, які були проінвестовані високотехнологічним бізнесом у 2018 році. (в таблиці вказати кількість а на окремому аркуші по кожному стартапу: - його назву; короткий опис (до 500 знаків), на які ринки виводиться, хто інвестор, відкрите джерело інформації (Інтернет ресурс або інше))	-
28	Вказати, які абсолютні досягнення світового рівня (якщо такі були) мав університет у 2018 році (в таблиці вказати кількість а на окремому аркуші короткий опис по кожному досягненню (до 500 знаків), відкрите джерело інформації)	-
	Код ЄДРПОУ	24980799

ТВО начальника Харківського національного університету
Повітряних Сил ім. І. Кожедуба
генерал-майор

О.ТУРІНСЬКИЙ